

5 let Savinjskega občana

Obdobje petih let je sicer kratko, vendar je naše glasilo v tem času opravičilo svoje poslanstvo, saj je v veliki meri prispevalo k boljšemu informiranju delovnih ljudi in občanov. Zato predsedstvo Občinske konference SZDL Žalec iskreno čestita in izreka priznanje in zahvalo uredništvu, uredniškemu odboru in zunanjim sodelavcem.

Predsedstvo
Občinske konference SZDL



Celje - skladišče

D-Per

III 5/1983



1119830994 9

COBISS

SAVINJSKI OBCAN

Leto VI
Številka 9
September 1983

»SAVINJSKI OBCAN« izdaja Občinska konference
Socialistične zveze delovnega ljudstva Žalec.

Ureja uredniški odbor: Jože Jan (glavni urednik), Janez Kroflič (odgovorni urednik), člani: Elza Golob, Franc Izlakar, Franc Ježovnik, Kristijan Markovič, Cveta Mikuž, Irena Terglav, Lojze Trstenjak, Breda Verstovšek, Marjan Vidmar, Nevenka Zohar in Milan Zolnir.

Naslov uredništva: Žalec, Ulica heroja Staneta 1, telefon 710-671

Grafična priprava: Savinjski občan
Tisk: CGP Večer Maribor
Naklada: 11.000 izvodov

Po sklepu republiškega sekretariata za informacije št. 421-1/72 je časnik »Savinjski občan« oproščen prometnega davka.

Savinjski občan v vsaki hiši

Minilo je pet let, odkar je izšla prva številka Savinjskega občana. Od tedaj do danes je prišlo na naslove družin že lepo število našega mesečnika. Od prvih — začetnih korakov je iz leta v leto napredoval, postajal vsebinsko bogatejši, oblikovno pa lepši in privlačnejši.

Skozi vsa ta leta je bil verni spremljevalec našega dela, uspehov in neuspehov, saj smo na njegovih straneh lahko brali kritična razmišljanja in mnenja o današnjem in prihodnjem gospodarskem in družbenem razvoju.

Izhajanje Savinjskega občana — leta 1978 — se je rodilo iz potrebe, da bi občane naše občine in druge, ki so to želeli, kar najbolj informirali ter zagotovili možnost sodelovanja delovnih ljudi in občanov pri oblikovanju stališč o vseh življenjsko pomembnih vprašanjih. Stališče Občinske konference SZDL, ki je ustanovitelj, je bilo, da izredno hiter razvoj gospodarstva, družbenih dejavnosti in občine kot celote ter nadaljnji razvoj socialističnih samoupravnih odnosov poraja potrebo po večji obveščenosti občanov o tekočih dogajanjih. To je ponujalo in dalo občinsko glasilo, ki je nudilo možnost izražanja ter oblikovanja javnega mnenja.

Pogoji dela so bili na začetku izhajanja težki. Uredniški odbor je skupno z odgovornim urednikom in ediniim zaposlenim novinarjem Lojzetom Trstenjakom moral premagati marsikatero oviro, preden so prve številke prišle na naslove naših občanov.

Savinjski občan prejemajo naša gospodinjstva vsa leta brezplačno. Sredstva je v prvih letih zagotovil Izvršni svet Skupščine

občine, kasneje pa so se v obliki posebne prispevne stopnje oblikovala pri Občinski kulturni skupnosti. Vendar je kljub temu sredstev vedno primanjkovalo in je bilo potrebno zbrati dodatne vire — predvsem z reklamno dejavnostjo.

Ne glede na vse začetne probleme pa nam je z obilico volje do dela in z izdatno moralno in materialno podporo občinskih dejavnikov uspelo zagotoviti pogoje, da je izšla septembra 1978. leta prva številka mesečnika in nato vse naslednje številke.

Že na začetku in kasneje je bila ena glavnih nalog uredniškega odbora predvsem ta, da bi pridobili čim širši krog dopisnikov ter da bi na ta način s prispevki čim bolj pokrili celotno območje občine. To nam je tudi vedno bolj uspelo in le tako je bilo mogoče zmanjšati število pripevkov edinega profesionalnega novinarja, saj je v prvih številkah bila čisto kar polovica sestavkov njegovih. Vsa ta leta smo se tudi trudili za lep in klen jezik.

Prva leta smo posamezne številke grafično oblikovali pri Dolenjskem listu v Novem mestu, tiskali pa v Ljudski pravici v Ljubljani. Lani smo začeli oblikovati glasilo z delavci CGP Večer iz Maribora, s čimer se je povečala kvaliteta našega časopisa.

Leta 1982 je z upokojitvijo tov. Trstenjaka postal odgovorni urednik Janez Kroflič, tovariš Trstenjak pa je ostal zvest sodelavec našega glasila. Vredno je omeniti še to: v uredništvu od samega začetka zbiramo vse prispevke, ki so bili objavljeni o problematiki naše občine v posameznih slovenskih informativnih sredstvih in se nanašajo na našo občino. Žal pa to zbrano gradivo še premalo služi svojemu namenu.

Urejujemo tudi glasilo Delegat, ki prinaša gradiva, ki jih obravnavajo zbori občinske skupščine ter skupščine interesnih skupnosti.

Marsikaj bi še lahko zapisali ob peti obletnici Savinjskega občana. Iz pisem, pa tudi v razgovorih z vami zasledimo pohvalne in spodbudne besede. Na osnovi številnih mnenj ugotavljamo, da naš časnik opravlja svoje osnovno poslanstvo, tisto, ki smo ga imeli za cilj že ob izidu prve številke: to, da ga radi berete ter da je postal sestavni in nepogrešljivi del vašega življenja. Že nekaj časa želimo, da bi glasilo izhajalo štirinajstrednevo, vendar nam to predvsem zaradi pomanjkanja sredstev doslej ni uspelo. Dosegli pa smo večji obseg in to, da se je letos uredništvo kadrovske okrepilo.

Ob tem, ko ob obletnici razmišljamo o prehojeni poti Savinjskega občana se toplo zahvaljujemo za dobro sodelovanje Občinski konference SZDL Žalec in ostalim občinskim dejavnikom, ki so mnogo prispevali k našim dosežkom. Zahvaljujem se tudi vsem sodelavcem, članom uredniškega odbora, posebno tistim, ki že od samega začetka sodelujejo pri oblikovanju našega glasila, pa tudi vsem dopisnikom in občanom, ki so kakorkoli prispevali k razvoju našega glasila. Prepričan sem, da bomo tudi v bodoče dobro sodelovali, tako, da bo tudi v naslednjih letih Savinjski občan postal še bolj nepogrešljivi del našega življenja.

glavni urednik
Jože Jan



Bratstvo in enotnost je eno izmed izročil drugega slovenskega tabora v Žalcu; prav letos pa je 115-letnica tega pomembnega zgodovinskega dogodka. Izročilo se je odrazilo tudi v letošnjem programu prireditev taborskih kulturnih dnevov. Program so namreč obogatili člani kulturnoumetniškega društva Kosta Abrašević iz pobratene občine Bačka Palanka. Z bogastvom pesmi in besede ter narodnih plesov so obogatili trdne bratske vezi med občinama.

Bienale pionirske grafike si z vsako razstavo utrjuje prostor v svetu grafike. Sodelovanje osnovnih šol iz Slovenije in pobratene krajevne skupnosti Žabare s preko 700 grafik potrjuje priljubljenost in bogato ustvarjalnost mladih na tem področju likovne umetnosti. Koncert Slovenskega okteta z glasbeno klasiko, Festival akustične glasbe Žalec 1983, srečanje s pesnikom in rojakom Ervinom Fritzem, pa gostovanje Gledališča pod kozolcem in ob zaključku še športne prireditve z Nočjo žalskega tabora so bile prireditve, na katere smo lahko ponosni, saj so dosegle tudi ustrezno, nekatere pa zelo visoko kvaliteto raven.

Na sliki folklorna skupina iz Bačke Palanke med nastopom

jk

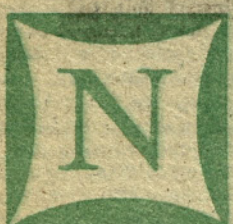
ŽALEC GOSTITELJ III. ZNANSTVENEGA ZBOROVANJA

V Žalcu bo v dneh od 26. do 30. septembra potekalo III. znanstveno zborovanje o antiki in antični dediščini v Jugoslaviji, ki ga bo organizirala Zveza društev za antične študije Jugoslavije iz Ljubljane. Poleg gostov: predsednika Zveze društev za antične študije Jugoslavije, prof. dr. Kajetana Gantarja, predsednika republiškega komiteja za kulturo, in člana republiškega Izvršnega sveta prof. dr. Matjaža Kmecla, predsednika Slovenske akademije znanosti in umetnosti prof. dr. Janeza Milčinskega, predsednika Skupščine občine Žalec Viljema Petka, predsednika Univerze Edvarda Kardelja v Ljubljani in predsednikov republiških društev se bo zborovanja udeležilo še 80 udeležencev iz Jugoslavije in iz zamejstva.

Med zborovanjem si bodo udeleženci ogledali zbirko Pokrajinskega muzeja v Celju, šempetrsko nekropolo in jamo Pikel, Hmeljarno ter odšli na strokovno ekskurzijo.

To, za našo občino izredno pomembno zborovanje, so omogočili Skupščina občine Žalec, Občinska kulturna skupnost Žalec, SOZD Hmezad Žalec in Keramična industrija Liboje.

VELEBLAGOVNICA



ŽALEC

Jesen je pred vrati, s tem pa skrb za nabavo ozimnice. Veleblagovnica Žalec in PC Levec sta se z ozimnico dobro oskrbela in se priporočata za obisk.

Če pa ste ekonomični, boste obisk v Nami izkoristili tudi za nakup vsega ostalega blaga, ki ga rabite za dom in družino.

Vse pod eno streho — vse v NAMI.

PRODAJNI CENTER



LEVEC

IZ NAŠIH DELOVNIH KOLEKTIVOV

Keramična industrija Liboje povečuje izvoz na zahod

V prvem polletju letos so povečali vrednost izvoza v primerjavi z enakim obdobjem lani za 26 odstotkov — Letos se je pojavila med večjimi kupci Italija — Največji izvoz so zabeležili v juliju

Ni naključje, da Keramična industrija Liboje tudi letos dosegla ugodne proizvodne in poslovne rezultate. Imajo dobro organizacijo dela, vsako naložbo temeljito pretehtajo, zadržali pa so tudi dober posluh za zahteve kupcev. To je zlasti pomembno za kupce na zahodnem trgu, kajti tu se Keramična industrija Liboje srečuje s hudo konkurenco.

Za 26 odstotkov večji dolarski iztržek za keramiko na tujem je nedvomno uspeh, ki jih spodbuja k še večji proizvodnji in dobri poslovni. Izvozili bi lahko še več, če ne bi imeli obveznosti do domačih kupcev. Zaradi upadanja vrednosti dinarja se cenovne škarje doma zapirajo, odpirajo pa se na tujem.

Poleg izvoza v Nemčijo, Francijo, Anglijo, Belgijo, Dansko in še v nekatere države se je letos pojavila kot močan kupec njihove keramike Italija. Sicer niso povsem na tekočem glede naročenega blaga v SZ oziroma na vzhodni trg, a bo do konca leta možno še marsikaj postoriti oz. popraviti. Več izdelkov

pa bi zlahka prodali tudi na domačem trgu, če bi jih le imeli.

Pozdraviti je treba vse večjo samostojnost Keramične Liboje glede lastnega designa. Bili so časi, ko so kupci na tujem kupovali keramiko zaradi lepih vzorcev, danes pa tega skoraj ni več. Razvojne službe so v tem pogledu opravile pomembno delo in drži, da je razvojni center z dobrimi oblikovalci srce delovne organizacije.

Ogledali smo si nekaj novih izdelkov (razne vrste servise), s katerimi bodo popestrili program v prihodnjem letu. Vendar so pri tem previdni. Zavedajo se, da so kupci na tujem v svoje kataloge že vnesli izdelke iz obstoječega programa, zato novosti počasi uvajajo v svoj program.

Uspešno se odvija tudi proizvodnja grafitnih loncev. Tudi te izdelke bi lahko izvažali, vendar pa to zaradi velikih potreb doma — to je na jugoslovanskem trgu — ne pride v poštev.

Ker je Keramična industrija Liboje že v prejšnjih letih načrtno vlagala v razširitev in modernizacijo proizvodnje, letos in v prihodnjem letu niso predvideli večjih naložb. Med novjšimi pridobitvami je obrat družbene prehrane,

ki je namenjen tudi za sestanke. Nabavili bodo le nekaj opreme za strugarno in obnovili skladišča za

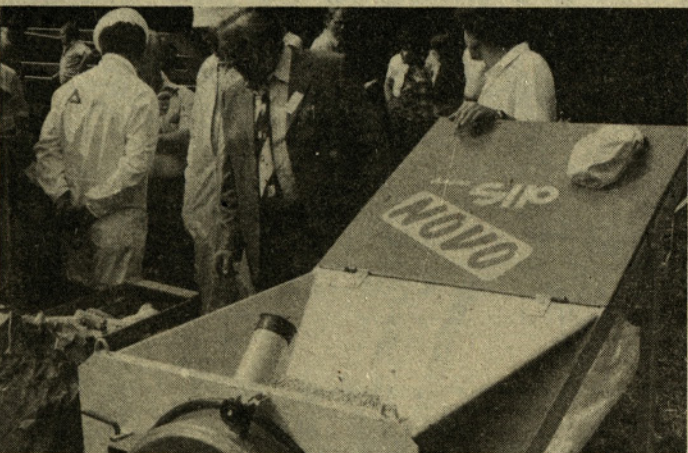
embalažo ter izboljšali notranji transport. Na posnetku je domiselno obli-

kovan servis, ki je lepa popestritev proizvodnega programa.

Lojze Trstenjak



Agrosova izvozna manifestacija



Nov koruzni luščilec

SOZD Agros je že drugič za povrstjo organiziral izvožno manifestacijo, ki se je udele-

žilo 24 domačih in 20 tujih predstavništev. Na njej so sodelovali tudi poslovni sodelavci iz Itali-

je, Avstrije, ZRN, Sovjetske zveze, Romunije, Velike Britanije, Grčije in Norveške.

„Ker je zunanjetrgovinska menjava naša ekonomska nuja, želimo poslovne sodelavce seznaniti s kompletnim Agrosom programom, posebej pa seveda z novimi proizvodi,“ je dejal v pozdravnem govoru Polde Rajh, predsednik KPO SOZD Agros. Zbrane je pozdravil tudi predsednik občinske skupščine Zalec Viljem Petek.

Po ogledu tovarne kmetijskih strojev so si poslovni sodelavci in gostje ogledali nove proizvode in demonstracijo njihovega delovanja. Mnogo pohval je bilo izrečenih za dobro organizacijo mani-

festacije in za kvaliteto strojev. To pa je tudi največje jamstvo, da se bo SOZD Agros naslednje leto še uspešneje uveljavila na tujih tržiščih. Ob zaključku manifestacije so podpisali sporazum z našimi izvoznimi organizacijami, s katerimi želijo še uspešnejši prodor na tuja tržišča.

Trem tujim partnerjem smo zastavili vprašanje, kako so zadovoljni s kvaliteto Agrosovih proizvodov, kolik obseg nakupa planirajo za naslednje leto in s kakšnimi težavami se srečujejo pri poslovanju z našimi izvoznimi organizacijami. Dejali so:

Mag. Jakob Sitter — Zveza slovenskih zadrug v Celovcu: „Prav je, da se na takšen način seznanjamo s programom proizvodov. Čeprav smo pričeli sodelovati šele letos, pa lahko na osnovi mnenja naših kmetov rečem, da so stroji kvalitetni, cena pa konkurenčna. Za naslednje leto planiramo še večji nakup teh strojev. Z njimi želimo opremiti slovenske kmete

na Koroškem. V poslovnih odnosih ni težav.“

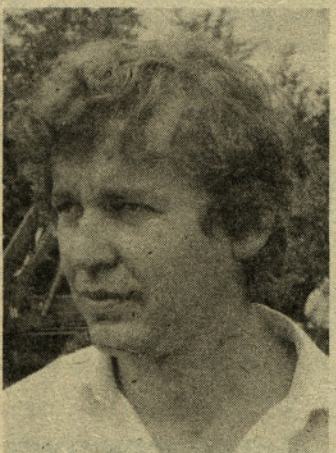
Romeo Sbuelz — Ocmus, Udine, Italija: „Manifestacija je čudovita in dobro organizirana, navdušen sem nad kvaliteto novih strojev. Sicer pa so ti stroji glede kvalitete na visoki evropski ravni. Nakup za naslednje leto bomo še povečali. V poslovanju ni omenbe vrednih problemov.“

Jöbstl Karl — Mayerwaren, Deutschlandsberg, Avstrija: „Kvaliteto proizvodov moram pohvaliti, prav tako širok program kmetijske mehanizacije. Zanj je v Avstriji veliko povpraševanje, zato bomo poleg malih začeli kupovati tudi velike nakladalke ter enoredni in dvoredni koruzni kombajn. Z Agrosom dobro sodelujemo.“

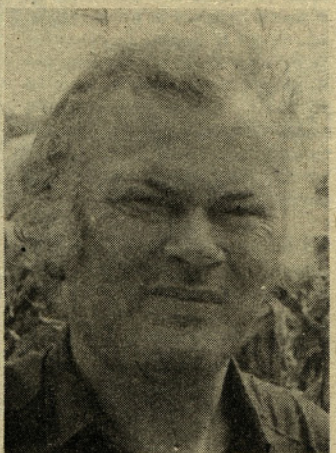
Dodajmo še, da z omenjenimi stroji Agros že pokriva 30 % potreb avstrijskega trga.

Prodor na tuja tržišča ni lahek, primer Agrosa pa bi gotovo lahko služil za zgled.

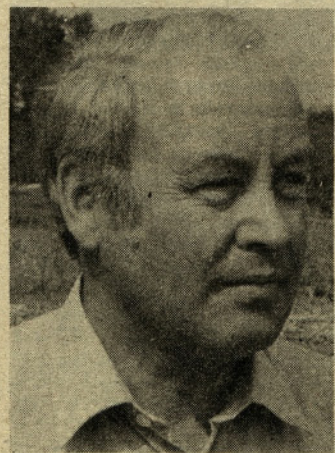
jk



Mag. Jakob Sitter



Romeo Sbuelz



Karl Jöbstl

Priznanje osnovni šoli Braslovče

Celjska turistična zveza je pred dnevi podelila priznanja za najlepša šolska okolja v letošnjem letu. Kako so šolarji poskrbeli za svojo okolico in kako so jo uredili, je ugotavljala posebna komisija turistične zveze, ki je pregledala okolja vseh šol na širšem celjskem območju.

Iz žalske občine si je letos priznanje priborila osnovna šola Vlado Bagat iz Braslovč, ki je osvojila prvo mesto in prejela tudi prehodni pokal. Priznanji sta prejeli še osnovna šola Franca Kranjca, Celje-Pohule in osnovna šola Ljubno, ki sta osvojili drugo oziroma tretje mesto.

Andrej Marinc, Štefan Korošec in Emil Rojc v naši občini

Da bi se seznanili z gospodarskimi in političnimi razmerami v občini, so se visoki gostje pogovarjali s političnim aktivom občine, z vodstvom samoupravnih organov in družbenopolitičnih organizacij TT Prebold, ogledali pa so si tudi kmetijo Ivana Vraniča v Prekopi in hmeljsko sušilnico v Šempetru. Celodnevni obisk je bil namenjen pripravi na sejo CK ZKS, ki bo obravnavala naloge iz programa gospodarske stabilizacije.

V razgovoru s političnim aktivom so se gostje seznanili z gospodarskimi in političnimi razmerami v občini. Oceno stanja sta podala Franc Kalšek, predsednik OK ZKS, in predsednik izvršnega sveta Ervin Janežič. Predsednik CK ZKS Andrej Marinc je izrek priznanje delovnim ljudem žalske občine za

dosežene gospodarske rezultate, podprl prizadevanja za prestrukturiranje gospodarstva in se pohvalno izrazil o dosežkih na področju kmetijstva. Pri tem pa je opozoril na investicije, pri katerih je potre-

„Predlog predvidenih obdavi-
te občanov ni sprejemljiv, zato ga je ZIS zavrnil. Jasno pa je, da moramo nekaj storiti na tem področju. Del ljudi boče živeti na osnovi tako ali drugače pridobljene lastnine, do katere so nekateri prišli tudi na nepošten način. Preprečiti moramo rentniško življenje, ne pa preprečevati, da si delavec z lastnimi rokami ustvarja boljše življenjske pogoje, saj je cilj družbe čimvečji družbeni in zasebni standard. Torej preprečiti je treba privajanje lastnine mimo dela in podobne špekulacije.“ je dejal Andrej Marinc.

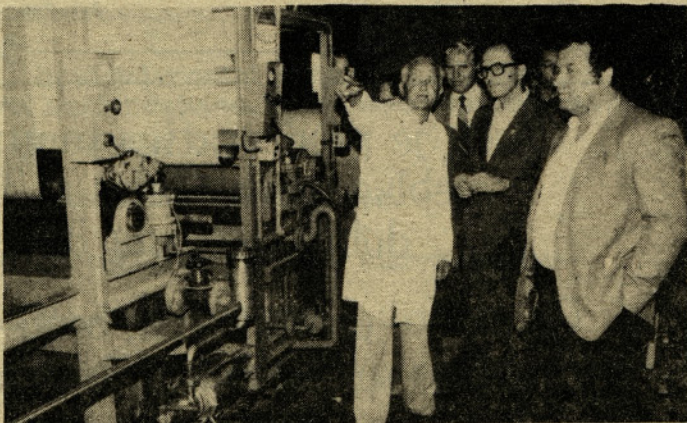
čno bolj kot doslej upoštevati varstvo okolja.

Po ogledu nekaterih obratov Tekstilne tovarne Prebold je Srečko Kvas seznanil goste z aktivnostjo komunistov v tovarni in ocenil, da so se akcijske konference pokazale kot dobra oblika organiziranja, dogovarjanja in delovanja komunistov. „Komunisti smo sicer enotni pri sprejemanju sklepov in stališč, premalo pa smo aktivni pri njihovem uresničevanju,“ je dejal.

Z gospodarskimi gibanji, prizadevanji za povečanje izvoza, ki ga uspešno uresničujemo, pa tudi z nekaterimi problemi, ki jih povzročajo administrativni ukrepi, in s pogoji gospodarjenja je goste seznanil direktor TT Prebold Ivan Zagar. Pri tem pa je poudaril, da le z delom in mobilizacijo delavcev uspejajo dosežati zastavljene cilje.

Združevanje dela in sredstev ter izvoz sta poleg skrbi za delavca

njihovi najpomembnejši nalogi tudi v prihodnje. Razpravo je strnil



Gostje so si z zanimanjem ogledali proizvodnjo jeansa, za katero ima precej zaslug Anton Brinar

Komentiramo

DELOVNI ČAS
NAJ SE
REŠUJE ENOTNO

Kazalo je, da smo se po dolgotrajnem brezplodnem besedičenju pomladi le dogovorili za enoten pričetek delovnega časa. A kar je kazno, še ni rečeno, da tudi drži. Drugače se ne bi vse pričelo znova.

V Sloveniji naj bi po petindvajsetem septembru pričeli z delom ob sedmi uri — takšna so bila stališča in priporočila republiške skupščine, ko smo se pomladi odločali za prehod na poletni čas. V zadnjem času pa je vse več delovnih organizacij, ki se po prehodu na zimski čas zavzemajo za to, da bi z delom pričeli ob šesti uri.

Nekatere večje organizacije v žalski občini, kot so Tekstilna tovarna v Preboldu, Garant in Tovarna nogavic na Polzeli, so zaradi triizmenskega dela pomaknile pričetek dela uro nazaj že pred petindvajsetim septembrom, po prehodu na zimski čas pa naj bi pričele delovnik ob šesti uri. Takšno odločitev je podprlo tudi nekaj drugih delovnih organizacij v naši občini.

Izvršni svet je ob tem menil, da za območje občine ni sprejemljivo toliko različnih pričetkov delovnega časa in da bo nemogoče usklajevati prevoze na delo in iz dela ter urediti otroško varstvo. Zato je priporočil vsem, da upoštevajo stališča slovenske skupščine in pričnejo z delom ob sedmi uri.

Na nejasnosti in popolno zmedo okrog premika delovnega časa je opozoril tudi občinski svet Zveze sindikatov, ko je razpravljal o prehodu na zimski delovni čas. Zaradi številnih zapletov in težav je sindikat zahteval enotno reševanje delovnega časa po vsej Sloveniji.

-ij-

BOJAZEN, DA SE
BO BENCIN
PODRAŽIL, JE BILA
UPRAVIČENA

„Le komu naj še verjame-
mo,“ je bilo večkrat slišati po zadnji podražitvi naftnih derivatov. Najodgovornejši funkcionarji so preko sredstev javnega obveščanja zagotavljali, da se letos derivati ne bodo več podražili. Vest o podražitvi bencina v začetku meseca pa je zopet povzročila neljube vrste pred črpalkami. Kritizirali smo neprimerno obnašanje posameznikov, ki so si na vsak način hoteli zagotoviti gorivo po stari ceni. Seveda je kritika opravičena zaradi nevarnosti, ki jo lahko povzročijo nepravilno skladiščenje goriva. In kdo je potegnil krajši konec? Tisti, ki je verjel, da se bencin ne bo podražil in ni povzročal gneče na črpalki, in najbrž tudi tisti, ki si zalog ne more ustvariti. Tudi to je primer, ki delovnim ljudem ni razumljiv.

Andrej Marinc z naslednjo ugotovitvijo:

„Vaš način razmišljanja, političnega delovanja in rezultati so takšni, da nimam — niti nisem imel namena soliti pameti kolektivu. Zavest kolektiva, vsakega delavca v njem — pri tem ne mislim le delavcev za strojem, ampak širše, da je treba delati gospodarno, produktivno, v lastnem interesu in interesu kolektiva, pri tem pa spoštovati splošne in družbene razmere, se vključevati v stabilizacijska prizadevanja in povečati izvoz, je takšna, da delavcem tekstilne tovarne Prebold lahko le želim, da nadaljujejo takšno pot.“

Razgovor pri Ivanu Vraniču je potekal sproščeno, Andrej Marinc pa se je predvsem zanimal za letošnje hmeljsko letino, ogledal si je tudi sodoben hlev in živino. Ob slovesu je Andrej Marinc dejal: „Pa dobro gospodarite.“ Ivan Vranič pa se je odrezal z besedami: „Vi pa nam pomagajte!“

jk

Delovna skupina CK ZKS v LIK Savinja

Za izvoz bodo delali tudi ob sobotah

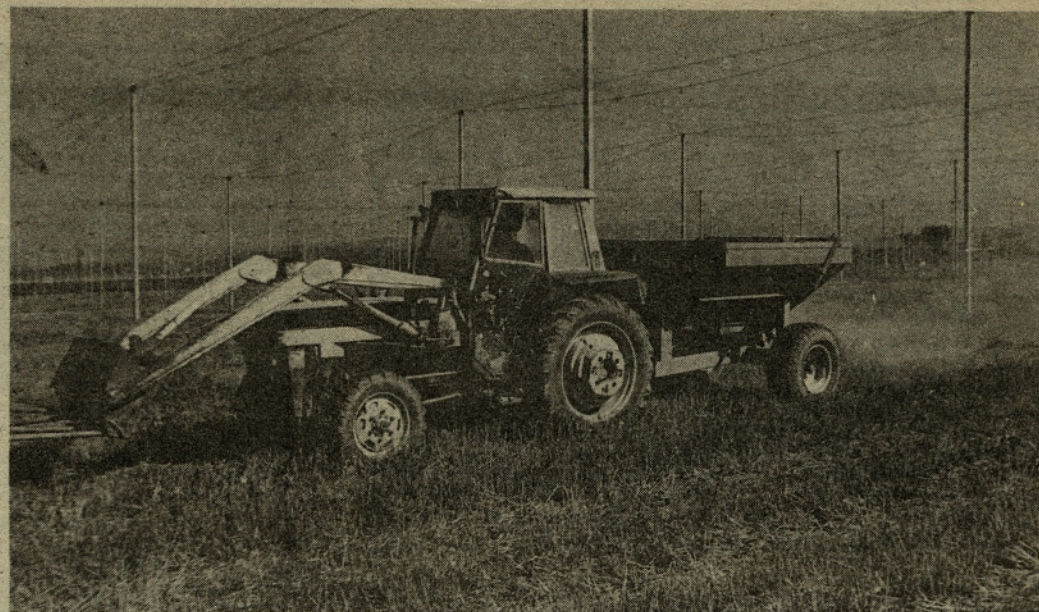
Delovno skupino CK ZKS, ki jo je vodil sekretar medobčinskega sveta ZKS Emil Rojč, so komunisti LIK Savinja Šempeter seznanili z gospodarskim položajem temeljne in delovne organizacije in z aktivnostjo osnovne organizacije ZK.

„V nič kaj zavidljivi gospodarski situaciji komunisti skupaj z drugimi subjektivnimi silami zadovoljivo obvladujemo politične razmere, 170-članski kolektiv temeljne orga-

nizacije se zaveda, da je le z bolj-šim delom mogoče dosegati boljše rezultate,“ je dejal sekretar OO ZKS Miran Miklavžina. Vse bolj pa se kaže nezadovoljstvo delavcev zaradi problemov, na katere sami nimajo vpliva. Gre za visoko dvigovanje cen repromateriala, in energije, tako delavcem ne ostane nič, zato tudi niso zainteresirani aktivneje delovati v samoupravnih organih in družbenopolitičnih or-

ganizacijah. Delegacije SIS so neaktivne, delegati se neradi udeležujejo sej, ker ugotovljamo, da nimajo vpliva na porabo. Delavci ne zanikajo svojih slabosti, istočasno pa kritično ocenjujejo nekatere negativne pojave v naši družbi, o katerih bi morali spregovoriti na seji CK ZKS. Zaradi nedoseganja planskih ciljev za letošnje leto, so sprejeli poseben program dela do konca leta. V njem so zapisali, da bodo povečali fizični obseg proizvodnje, bolje izkoriščali delovni čas, za izvoz bodo delali tudi ob sobotah. V prvem polletju so uresničili le 18 odstotkov planiranega izvoza za firmo IKEA iz Švedske, predvidevajo pa, da bodo do konca leta uresničili planirani izvoz. Sicer pa pravijo, da bodo izvoz v naslednjih letih še povečali.

Zato pa bodo morali posodobiti proizvodnjo, izboljšati kvaliteto izdelkov, pričakujejo pa tudi več reda na področju cen in dohodkovnega povezovanja. Idejna in cijska enotnost komunistov je pri premagovanju zapletenih gospodarskih razmer še kako pomembna, so ugotovili ob zaključku razgovora, ki je bil namenjen pripravi na sejo CK ZKS.



Priprave na jesensko setev

(Foto: L. Korber)

Setveni načrt daje prednost pridelavi hmelja, mleka in mesa

Povečevanje nasadov hmelja in boj za večjo pridelavo mleka in mesa sta v srednjeročnem načrtu zapisana kot temeljna usmeritev kmetijstva v žalski občini. Na osnovi takšnih izhodišč je bil na-reen tudi letošnji setveni načrt v družbenem sektorju in pri zasebnikih.

Setveni plan predvideva, da bodo letošnji nasadi hmelja v družbenem sektorju obsegali 900 hektarov starih dolgoletnih nasadov, 93 hektarov je prvoletnika, okoli dvajset do trideset hektarov hmeljišč pa nameravajo obnavljati. Takšna usmeritev je poleg srednjeročnega načrta tudi boj za povečan izvoz v tujino, hkrati pa je treba zadovoljiti tudi potrebe domačega trga.

V proizvodnji za večjo pridelavo mleka in mesa posvečajo v letošnjih setvenih načrtih veliko pozornosti proizvodnji krme, intenzifikaciji travne proizvodnje in obnovi travnatih površin. Travinji namenijo 525 hektarov, od tega 122 hektarov pašnikov in 403 hektare travnikov. Posejali bodo tudi okrog 42 hektarov novih travnih deteljnih mešanč, na račun katerih bodo posejali dobrih

sedemnajst hektarov manj pšenice, ker so (po besedah Franca Verstovška iz delovne organizacije Kmetijstvo) žičnice za prido-lovanje in zlasti žetev pšenice neprimerne. Zaradi tega tudi pri-

več površine. V zadruženem sek-torju načrtujejo še 434 hektarov površin, ki jih nameravajo posejati s koruzo, ki je izključno na-menjena siliranju.

Tudi v zasebnem sektorju je

Po prvih ocenah letošnje leto ni bilo najbolj naklonjeno hmelju in koruzi. Zaradi suše in slabega vremena naj bi letos v Savinjski dolini bilo za petino manj hmelja kot lani, ko so ga obrali 4119 ton.

V občini pričakujejo srednje dober pridelek koruze, vsaj tam, kjer ni bilo suše. Na več kot petdesetih hektarih je koruza močno poškodovana, zaradi česar bo treba dokupiti še osemsto do tisoč ton koruze.

Kljub slabim in melioriranim površinam pa imamo letos za naše podnebne razmere rekorden pridelek pšenice, medtem ko nekatere sosednje občine sploh niso dosegle planov. Letos je večji tudi hektarski donos v družbenem in zasebnem sektorju.

haja do manjšega odstopanja v republiškem razrezu pri setvi pšenice.

V setvenih načrtih namenijo pšenici 212 hektarov, od tega 160 hektarov na poljedelskih površinah, dobrih 51 hektarov pa v premeni. Na 104 hektarih bo kalila semenska pšenica, kateri zaradi povečevanja dohodka in lastne oskrbe s kvalitetno semensko pšenico namenijo vsako leto

precej površin namenjenih hmelju, ki naj bi ga prihodnje leto gojili na 730 hektarih. Dobrih 900 hektarov je namenjenih za pridelavo silažne koruze, na 840 hektarih pa naj bi kmetje pridelovali koruzo v zrnju. V pridelavi pšenice bodo zasebni kmetje letos poskušali izpolniti republiško obvezo, ki znaša 240 hektarov, kar je okrog šestdeset hektarov več kot v lanskem letu. J. Jelen

Kanalizacija ne bo zavirala dela nove mlekarne

Še dobra dva meseca nas ločita od dne, ko naj bi v Arji vasi pričela obratovati nova mlekarina. Kazalo je, da bo mlekarina, ki je do- slej že večkrat burila duhove širše javnosti, ponovno postala predmet zanimanja in soočanja argumentov za in proti.

Žalska občina je namreč ob pričetku izgradnje zagotovi-la, da bo hkrati z novim objektom nared tudi kanalizacija do mlekarne. Vendar pa se v občini nikakor niso mogli odločiti, ali bomo k izgradnji čistilne naprave pristopili sami, ali pa bomo združili moči in se povezali s celjsko občino.

„Dileme so končno razrešene,“ pravi Franci Radišek iz samo-upravne interesne skupnosti za komunalno in ceste. „Končni dogovor je, da glede na razmere, v kakršnih smo, žalska občina pohiti z izgra-

dno prve faze lastnega kanaliza-cijskega sistema, takšnega, kakr-šnega smo predvideli v programu referenduma.“

Investicija je po besedah F. Ra-diška še vedno v skladu z investi-cijskim programom. Kanal Arja vas—Kasaze in prva etapa čistilne naprave bosta stala trinajst starih milijard in pol. Po ponovnih pre-verjanjih in izračunih kaže, da so bile ocene vrednosti pred dvema letoma točne in da ne bo prišlo do dodatnih podražitev.

Trenutno je zgrajen kolektor od Arje vasi do Kasaz, zaključujejo pa se načrti za čistilno napravo, za katero je v upravnem postopku lokacijsko dovoljenje. Z izgradnjo povezovalnega kanala od kanala Arja vas—Kasaze naj bi po načrtih pričeli v sredini septembra, v za-četku oktobra pa naj bi se pričela

pripravljalna dela za izgradnjo čis-tilne naprave.

Izvršni svet skupščine občine je pred dobrim mesecem dni pregle-dal stanje vseh aktivnosti v zvezi z izgradnjo kanalizacijskega sistema v občini in tudi sprejel rokovnik del. Sestavljena je tudi posebna delovna skupina, v kateri so pred-stavniki izvršnega sveta, samo-upravne skupnosti za komunalno in ceste, Nivoja, Zavoda za načrtova-nje, Komunale in Hmezada ter predstavniki sekretariata za ureja-nje prostora, varstvo okolja in gradbeništvo. Njihova naloga je predvsem dosledno spremljanje in vztrajanje na sprejetih nalogah in rokih. Le tako bo mogoče pravočasno končati delo in preprečiti, da bi neurejena kanalizacija zavirala delo nove področne mlekarne.

Irena Jelen

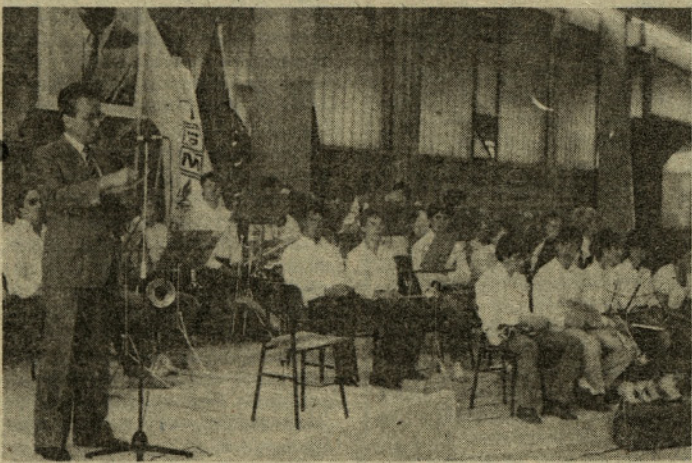
GRADNJA: SLOVESNOST OB JUBILEJU

Slavnostni govornik Zdravko Krvina

Delavski svet IGM Gradnja Žalec je na svečani seji podelil plakete in priznanja zaslužnim članom kolektiva. Zdravko Krvina, sekretar republiškega sveta Zveze sindika-tov, pa je na svečanem zboru kolektiva spregovoril o aktualnih na-logah uresničevanja programa gos-podarske stabilizacije, v prizade-vanjih sindikatov za ohranitev so-cialne varnosti delavcev in izrekel priznanje kolektivu IGM Gradnja za dosežen razvoj, razvoj samo-upravnih socialističnih odnosov in za dosežene gospodarske rezultate.

„V času, ko bijemo bitko gos-podarske stabilizacije, smo še posebej zadovoljni, kadar ugotovimo, da se zastavljeni cilji uresničujejo tudi v praksi, kar seveda velja za vaš kolektiv. Zavedati pa se je treba, da bitka še ni dobljena, ta bo traja-la še nekaj let in na to morate biti pripravljeni tudi vi. V naši družbi je vse preveč odstopanj od dogovorjenih nalog, med drugimi tudi na področju zaščite delavčeve-

ga standarda, za kar se moramo še posebej zavzemati v sindikatih. Pri vas so ta prizadevanja prisotna in tudi uspešna. Pomembno je tudi, da dosegate vsako leto porast pro-dukтивности in da se usmerjate tudi v izvoz,“ je dejal Zdravko Krvina.



V nadaljevanju slovesnosti je na-stopil mladinski pihalni orkester iz Žalca, katerega pokrovitelj je IGM Gradnja, Zbor soferjev in avtomehanikov, program pa je povezova-la Marjeta Žagar.

jk

ZARADI NEENOTNOSTI CEN KASNILA PRODAJA KROMPIRJA

Večina gospodinj je v teh dneh, ki imajo že pridah jeseni, sredi največjih nakupov sadja in drugih živil za ozimnico.

V Savinjskem magazinu, Nami in Hmezadovi prodajalni na tržnici pravijo, da je ozimnice dovolj — od čebule, česna, svežega zelja in fižola v zrnju. Zaradi suše in prehitrega dozorevanja je tudi letos primanjkovalo paprike, saj so le-to prodajali za ozimnico le nekaj dni v avgustu. V začetku septembra, ko je bilo povpraševanje po njej največje, jo je bilo sicer še moč kupiti, vendar je bilo zanjo treba odšteti kar dvajset dinarjev več kot mesec prej.

Nemalo zapletov in nejasnosti je bilo letos zaradi prodaje krompirja. Ne zaradi količine, temveč bolj zaradi tega, ker se v republiki niso mogli dogovoriti za enotno ceno. Zaradi tega je prodaja krompirja za ozimnico kasnila za dober teden dni.

Bera jabolk je letos precej skromnejša v primerjavi z lanskimi količinami. Namesto lanskih 2700 ton so letos jabolane na Mirošanu obrodile le okrog 2000 ton sadežev. Manj kot prejšnja leta je zlasti delišesa bolje pa kaže jonatanu, ki rodi na trideset do petintrideset hektarih Mirošanovih plantaž. Letos je moč kupiti tudi nekaj novih sort, kot so idared, glaster in jana-gold.

V trgovinah je bilo letos moč kupiti tudi kvalitetno industrijsko grozdje: laški rizling in modro frankinjo.

Trgovske organizacije, ki oskrbujejo naše občane z ozimni-co, v dogovoru z banko omogoča-jo prodajo tudi na kredit, vendar je po besedah prodajalcev, med ljudmi zelo majhno zanimanje za tovrstno kreditiranje.

Za hladne jesenske in še hladnej-



še zimske dni se je moč v naših prodajalnah oskrbeti tudi s premo-gom. Dovolj je lignita, ki ga dobi-jo potrošniki tudi na kredit za do-bo deset mesecev in brez pologa. Težave se pojavljajo pri oskrbi z rjavim premogom, ker ga občina ne prejema v dogovorjenih količi-

nah, kupcem pa je na voljo viso-kokaloričen premog v vrečah po dvajset kilogramov. Prav tako so težave z dobavo plinskega olja, saj je bila pred septembrsko podraži-tvijo dobava za nekaj časa prekij-njena.

-ij-

OBRTNIK IZGINIL, DELAVCI OSTALI BREZ DELA

Ko so se štirje delavci, zapo-sleni pri obrtniku Jožetu Šketu iz Velike Pirečice, vrnili 1. 9. 1983 s kolektivnega dopusta, niso niti slutili, kakšno presene-čenje jih čaka. Namesto ome-njenega obrtnika jih je pričakal njegov sorodnik z delovnimi knjižicami. Pojasnil jim je, da je Jože Šket odšel neznanu kam, torej si naj delo poiščejo drugje. Seveda se delavci s tak-šno rešitvijo niso strinjali, vso

zadevo pa predali družbenemu pravobranilcu. Sedaj obrtnika iščejo, baje se je oglasil s Sicili-je, verjetno pa brezskrbno pluje po morju z jahto, ki jih sam iz-deluje. Pozabil pa je na svoje delavce, ki so ostali brez dela in kruha. Primer je kaj nenava-den, več o obrtniku pa ob za-ključku redakcije nismo izvedeli. Kako se bo zadeva razvozla-la, bomo pa še pisali.

Turistična bera bi lahko bila še boljša

Ocene letošnje turistične sezone, ki bi je še ne smelo biti konec, so dokaj različne. Hotela sta zasedena z nizozemskimi gosti in s Splitčani, jamo Pekel in rimske izkopenine si je letos ogledalo že preko 30.000 obiskovalcev, turistične prireditve so bile dobro obiskane in še bi lahko naštevati. Kaj pa zajemanje tranzitnega prometa? Nič bolje kot pretekla leta, bera je slabša, zatrjujejo v Hmezadovem Gostinstvu, bencinska kriza je namreč prispevala svoje. Vse to je res, res pa je tudi, da je bilo čez sezono večina gostinskih objektov, tudi pri-vatnih, v času dopustov zaprtih, zaprti pa so bili tudi ob nedeljah. Menda je republiški izvršni svet zahteval, da gostinski objekti ob glavni prometni žili ne smejo biti zaprti v turistični sezoni. Pa se tudi letos nihče ni zmenil za to priporočilo, za nespoštovanje pa najbrž tudi nihče ne bo odgovarjal. Pred leti je občinski izvršni svet sprejel odlok o obratovalnem času gostinskih lokalov, ki je prav tako ostal samo na papirju. Nekatere izjeme v popostritu turistične ponudbe še ne morejo izboljšati splošne ocene čez smo delali po starem. Objekt, ki posluje z izgubo, je boljše zapreti, menijo nekateri, namesto da bi razmišljali o boljši ponudbi in o več delu. O enotni turistični in gostinski ponudbi skoraj ne moremo govoriti, sodelovanja skoraj ni. Amaterski delavci v turističnih in hortikulturnih društvih so še vedno osamljeni. Na vsa ta vprašanja tudi letos ne moremo dobiti odgovora. Najbrž pa drži, da nočemo in tudi ne znamo; mnogim pa najbrž še tudi ni treba. Še najbolj smo uspeli v dvigu cen.

jk



PO POTEH NOB V SAVINJSKI DOLINI

Narod je potreboval svobodo in kruh

Presneto dobro moraš gristi kolena v strme, osojne bregove Mrzlice, da priležeš prav tja do njenega vrha. Vrha, kamor je nekoč rad zahajal avstroogorski inženir in ki še danes odkriva radovednemu popotniku in samotnemu planincu prelepi Savinjske doline, pa tudi zanimivosti zasavskih revirjev.

Vrh, nekoč pokrit z jelovi in smrekovimi gozdovi ter krepkimi macesni, je znal v svojih nedrjih skriti tudi marsikaj, kar je bilo treba skriti pred očmi nehumanega režima stare Jugoslavije. Tu so se v času med obema vojnama vihrama srečevali revirski in lobojski rudarji, steklarji in cementarji s preboldskimi tekstilci, kmetje in delavci, iz katerih so hoteli domači in tuji gospodarji iztisniti srce in dušo v zabukovskem rudniku. Tu so iz mnogih ust prvič zadoneli vzkliki: Dol s fašizmom! Dajte nam kruha!

Takšni in podobni vzkliki so se zarezali tudi v spomin Petra Šprajca, Toneta Sterniša in Rozalije Krolfič — treh udeležencev predvojnih srečanj, ki so se tokrat znova srečali na svoji — delavski planini.

ŽANDARJI SO KUKALI IZZA BUKEV . . .

Prej majhen kot velik mož je Peter Šprajc, droban, a vseeno čvrst in vzravn, kljub letom, ki jih nosi na grbi. Povprašam, kdaj ga je pot prvič zanesla na Mrzlico. Roke položi na veliko leseno mizo, ki skupaj s staro kmečko pečko daje pečat domačnosti sobi na Mrzlici. In začne pripovedovati:

„Prvič sem bil na Mrzlici leta 32, ko mi je bilo komaj osem let. Oče

je sodeloval v delavskem gibanju, bil je delavski zaupnik in aktiven delavec pri Svobodi v Zabukovici. Kot vsi napredni svobodaši se je udeležil izleta na Mrzlico, z njim pa tudi jaz. To je bilo zame nekaj novega: veliko novih obrazov, tu so bile pihalne godbe, tamburaši, ljudje s pesmijo na ustih.“

Utrinjajo se spomini. Lepo po vrsti jih vleče na dan, se ob nekaterih zaustavi malo dlje, drugih se samo dotakne. „Politike takrat še nisem razumel.“ razloži. „Po letu 35, zlasti 37, so takšna srečanja postajala vse pogostejša, pa sem že dojemal smisel delavskega gibanja. Ne le da smo bili v naravi,“ pribeje Peter, „pogovarjali smo se že o naprednem gibanju in delavski mladini. V letih 38 in 39 smo imeli na naši strani že organizirano skojevsko grupo.“

Gladko in brez predaha teče njegova pripoved, brez posebnega dre-

ganja pripoveduje naprej: „Po letih 35, 37 je zaradi povečane vloge partije in razmaha delavskega gibanja vse bolj prevladovala leva miselnost, ker se je pokazalo, da oportunistični odnos socialdemokracije ne bo rešil delavskega razreda iz položaja, v kakršnem je bil.“

Socialdemokracija in zagovorniki protiljudskih režimov niso gledali z veseljem nanje. Pa so kljub temu prihajali. Po tisoč in več jih je brusilo pete v strm breg. Nič jih ni odvrnilo, niti stari jugoslovanski žandarji, „ki so sedeli za bukvami in opazovali, kaj se pred kožo dogaja,“ se spominja. In doda: „Tu pa so bili pevski zbori, igralo so rudarske godbe, slišali so se vzkliki: Dol z diktaturo! Dol s fašizmom! Dajte nam kruha!“

Te spomine komaj dokončamo, ko že sogovornik niza nov splet spominov. Mimogrede zvem zgodbo o tem, kako so zgradili gugalnico na tej delavski planini, kot imenuje Mrzlico. „Precej truda je bilo potrebna, da smo železno ogrodje znosili pod vrh, ker ni bilo prevoza,“ pripoveduje Peter Šprajc.

V HRIBIH SMO BILI VSI ENAKI

Peter pripoveduje, Tone in Rozalija pa dopolnjujeta njegovo pripoved. „12 let mi je bilo, ko sem bil prvič tukaj,“ pove možak, obraz katerega obvladujejo zvedave in živahne oči. Mož, ki mu humor ni tuj in ki zna stvar obrniti na šegavo plat kljub sedemdesetim letom in palici v rokah.

„Jaz se dobro spominjam,“ je takoj nareč za pogovor, „več nas je hodilo skupaj, pa smo se domenili — eden je šel k eni skupini, drug je šel k drugi in pridobil mlade. Starejši si postajal, zrelejši si bil.“ Kot bi s kretinami hotel dati težo svojim besedam, sklence roke in pove: „Mrzlica je bila zbirališče na-

prednih slovenskih ljudi. Prvo je bilo narodnostno prebujanje, iz tega pa je nastalo delavsko prebujanje. Pogledite, še danes so lepe planinske navade,“ doda Tone, planinec s telesom in dušo, „da smo v hribih vsi enaki. Tudi mi smo bili prijatelji. Celo košček kruha smo si delili.“ Zamisli se in doda:

„Se nekač je bilo — včasih nam je bilo, če je kdo zavpil: Dol s fašizmom! Pa še vedel nisi, kaj pomeni klic. Nisi vedel, ampak če so drugi zavpili: Dol s fašizmom, si še ti zavpil: Dol s fašizmom! Pa: Dajte nam kruha, čeprav si kruh jedel.“ „Poglejte,“ začne razlagati, „roditel sem se v hiši, kjer so bila tla prekrita z opeko, veliko je bilo lačnih ust. Če pa si šel skozi vas, kjer so stanovali sami nadzorniki, pa je dišalo. Pa so rekli: knap naj solato je, mi bomo pa prato. Veste, če je lahko nekdo jedel prato, drug pa le šoloto, je to pri mladih vzbujalo odpor in sovraštvo. Zato pa smo lahko tako vzklikali.“

Tudi Krolfičeva mama je pri svojih šestnajstih, sedemnajstih letih težko razumela, da imajo eni vse, drugi pa nič. Ko jo je pot prvič zanesla na Mrzlico, še ni razumela takratne politike. Je pa čutila, da nekaj ni prav in da tisti, ki se zbirajo na Mrzlici, mislijo drugače. „V vas je večkrat prišel Slavko Šlander in rekel: Fantje in dekleta, gremo jutri na Mrzlico. Pa smo sli,“ se spominja. „Ne le enkrat, ono leto sem bila kar sedemkrat na vrhu,“ doda.

Se so pripovedovali moji sogovorniki. Skozi njihove besede se je prepletala ena misel: Mrzlica je pokazala, kaj narod potrebuje — da potrebuje svobodo, da potrebuje kruh.

Spomin nanjo ne bo zbledel — le razširil se bo. S staršev na otroke, z otrok na vnuke. Iz roda v rod bo ostajala simbol boja za delavčev lepši jutri.

Irena Jelen

Okupacija — nemško vohunstvo — raztrganci

Adolf Hitler je ob svojem prihodu v Maribor 26. aprila 1941 izrekel usodni stavek: „NAPRAVITE MI SPOBNO ŠTAJERSKO NEMŠKO!“ S temi besedami je dal zeleno luč nacistični totalitarni ureditvi v slovenski Štajerski.

Domači in tuji nacisti so napravili načrt, da bodo slovenske kraje priključili k tretjemu rajhu 1. novembra 1941.

Akta o priključitvi pa Hitler v napovedanem roku ni podpisal.

Strasburga. Poleg stalnih gestapovskih izpostav so po deželi organizirali nova takoiimenovana IV N oporišča (Stützpunkt). Glavni cilj teh akcij in reorganizacij je bil: Dokončno uničiti vse partizanske čnote.

V tem času so se na terenu pojavili posebni oddelki za protipartizansko bojevanje: IZVIDNIKI (aufklärer), „A“ in POIZVEDOVALCI (erkunder) „E“. Glavne naloge izvidnikov in preizkuševal-



Tečaj raztrgancev v Rodetovi vili v Celju (drugi z desne spredaj je vodja tečaja gestapovcev Franz SUMS)

Glavni vzrok za to so bile partizanske akcije. Slovenska Štajerska ni bila „mirna“. Ukinjene so bile tudi priprave na svečanosti. Namesto tega so se po deželi pojavila obvestila (Bekanntmachung) o zaprtih področjih (Spergebiet), kamor državljanom ni bil dovoljen vstop zaradi partizanskih akcij.

Šef varnostne policije in varnostne službe (Sipo u. SD) pri civilni nemški upravi v Mariboru Otto LURKER je dobil nalogo, da pomiri Štajersko.

SS standartenführerju Lurkerju se je mudilo. Mobiliziral je ves aparat svoje tajne policije (gestapo), orožništvo in politične organizacije. V deželi je vzpostavil pravo totalno vohunstvo, takoiimenovano „obveščevalno službo proti sovražniku“ (Gegnernachrichtendienst — GDN). Poleg policijskih formacij so za GDN delali tudi funkcionarji novoustanovljene Štajerske domovinske zveze (Heimatbund). Krajevni vodje (ortsgruppenführer), blokovni vodje (blockführer), celnični vodje (zellenführer) ter njihovi zaupniki (vertrauensmänner) so poročali o razpoloženju prebivalstva, opazovali so sumljive hiše in osebe in vse to poročali nadrejenim, ti pa so podatke posredovali gestapu.

Obveščevalno službo so prostovoljno opravljali v prvi vrsti „folksdojčeri“ in Slovenci, ki jih je premamila nacistična socialna demagogija. Ta kategorija vohunov se je imenovala „INFORMATORJI“ (Gewährsperson) z označbo „W“.

Gestapo je organiziral tudi „bolj kvalificirane mreže“ vohunov. Začel je pošiljati agente v partizane in med osvobodilne organizacije. Ta vrsta „zaupnikov“ (Vertrauensmann) „V“ je bila v sovražni sredini nekajkrat učinkovita, ker so nacisti uporabljali omahljive, ki so klonili pri zasliševanjih. Zato je gestapovcem na določenih področjih uspelo uničiti osvobodilne organizacije. Strah med prebivalci pa so okupatorji vnesli tudi s streljanjem talcev.

Kljub vsem rigoroznim ukrepom pa slovenska Štajerska ni postala „mirna“. Zato Hitler tudi v letu 1942 ni podpisal akta o priključitvi Štajerske k rajhu.

Namesto slavlja, ko bi slovenski kraji postali nemški, so morali oklicati IZJEMNO STANJE. Reichsführer SS Heinrich Himmler je poslal v naše „nemirne“ kraje svojega pomočnika SS generalpolkovnika policije Kurta Dalugea. Obergruppenführer Daluge je s sabo pripeljal številne gestapovske oficirje, strokovnjake za protipartizansko bojevanje. Ko so julija 1942 oklicali „izjemno stanje“ je šef SIPO in SD Standartenführer Otto Lurker prestavil svoj štab iz Maribora v Celje. Na pomoč so mu prišli gestapovski oficirji iz Graza, z Bleda in komanda iz

cev so bile: zasledovanje partizanov, odkrivanje bunkerjev, kurirskih poti . . . Ugotavljati so morali, kdo podpira partizane, jih prehranjuje, kako prebivalci izpolnjujejo določila izjemnega stanja . . .

Gestapovski izvidniki in poizvedovalci, ki so preizkušali prebivalce, so kmalu dobili novo ime RAZTRGANCI. Zaradi slabe obleke, ki naj bi ponazarjala partizane, in zaradi umazane vloge so jih ljudje spregledali. Le redki so nasledili nevarnim provokatorjem.

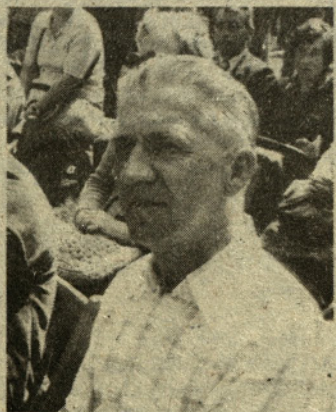
Poleg izvidnikov — raztrgancev — je gestapo organiziral I. 1942 nove večje „čnote za protipartizansko bojevanje“ (Gegenbande). Te skupine so štejele od 20 do 60 dobro oboroženih mož. Imeli so nalogo: spopadati se z manjšimi partizanskimi oddelki, uničevati bunkerje, postavljati kurirjem zasede. Ker so bili v teh enotah gestapovski organi in policijski oficirji, so imeli le-ti pravico aretirati partizanske sodelavce. V gegenbandi je bilo vedno nekaj partizanskih dezertarjev in izdajalcev, ki so bili za vodilce in izvidnike v predhodnicah.

Enote gegenbande so šolali v Krškem, kjer so predavali gestapovski in policijski oficirji, ki so že imeli izkušnje z borbo proti partizanom. (Korada, Schneider, Berložnik alias Hans Hübner, H. Göttele, Weiss, Reuther . . .) V Celju je bila šola za izvidnike-raztrgance v Rodetovi ulici, potem ko so gestapovci ubili sekretarja KPS Toneta Grčarja in domače odpejali v taborišče. Vodja raztrganske šole v Celju je bil SS sturm-scharführer Franz Sums.

Najbolj znane gegenbande, ki so operirale v okolici Celja in v Savinjski dolini, so bile: „Karl“, „Treff“, „Elza“, „Nikola“. Največ je napravila škodo „gegenbanda NIKOLA“. Tolpa 33 članov je delovala po navodilih gestapovskega oficirja SS ober-scharführerja Hansa Götteleja. Podatke sta jim največ dajala partizanska dezertarja Antov Tovstovršnik „Revs“ in Franc Drobež „Bakovski“. Kot bivša partizana sta poznala mnoge osvobodilne organizacije in sodelavce. Osvobodilna fronta je bila po njuni zaslugi zelo oslabiljena. Krivca sta trpljenja in smrti številnih Savinžanov.

Hitler akta o priključitvi Štajerske k rajhu ni nikoli podpisal. Potem ko so začele z akcijami partizanske brigade, so bili raztrganci, gegenbande in razne jagdkomande nemočne. Štajerske niso pomirili vse do osvoboditve niti SS policijski polki (25. CHOLM, polk gorskih lovcev „TREECK“, SS polk št. 14. 19. 13. 28 . . . polk „Griese“, odd. divizije „Brandenburg“, žand. čete „Alpenland“, „Wiesbaden“, žand. bat. „Wien“, polki wermanschafta, odd. SA . . .

Tomo Jurčec



Peter Šprajc



Tone Sterniša



Rozalija Krolfič

DRUGI TABOR LJUDSKE FRONTE

Spomin na izročilo Savinjskega Triglava

Okrog dva tisoč delovnih ljudi in občanov, udeležencev predvojnih srečanj proletariata iz Zasavja in Savinjske doline, prvoborci, mladina, planinci in taborniki so se 4. septembra udeležili II. tabora ljudske fronte na Mrzlici, ki sta ga medobčinska sveta SZDL in Trbovje organizirala v spomin na predvojna srečanja savinjskih in zasavskih proletarcev.

Da bi ohranili spomin na izročilo in pomen Savinjskega Triglava, kot nekateri imenujejo Mrzlico, bosta medobčinska sveta vsako leto organizirala srečanje Savinžanov in revirčanov. Letošnje srečanje je bilo že drugič

zapovrstjo, med drugimi pa sta se ga udeležila tudi članica sveta federacije Pepca Kardelj in predsednik republiškega sveta Zveze sindikatov Slovenije Marjan Orožen.

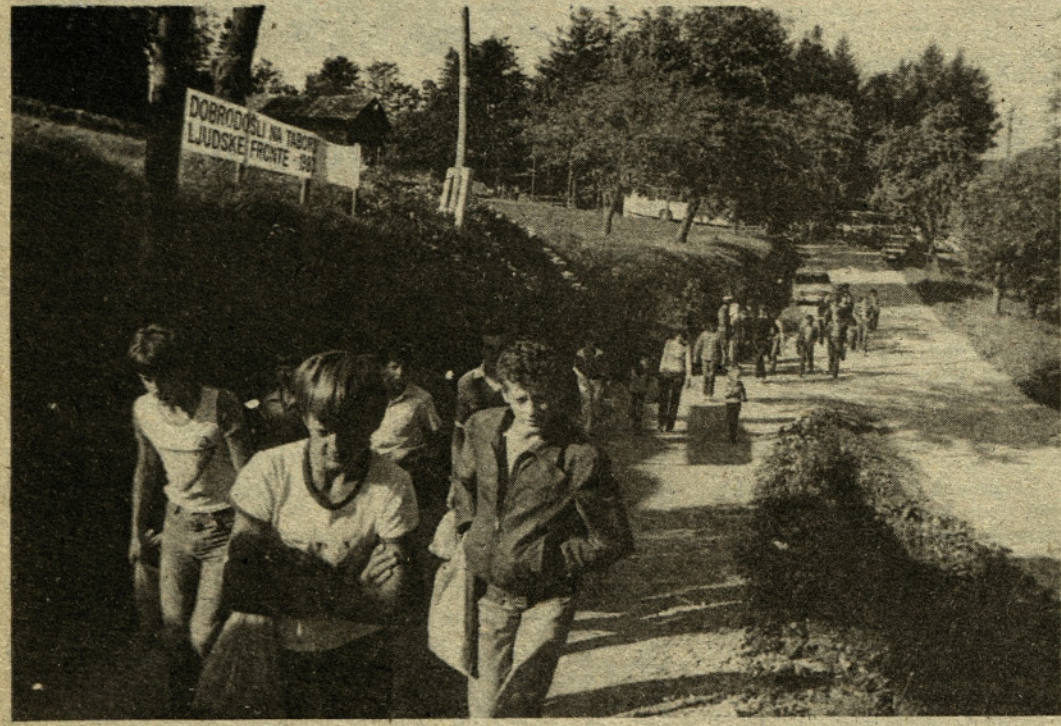
Slavnostni govornik je bil Peter Šprajc, prvoborec in udeleženec nekdanjih predvojnih srečanj na Mrzlici. V govoru je nanizal spomine na delavsko in revolucionarno gibanje med obema vojnama vihrama v Zasavju in Savinjski dolini, obudil spomin na nekatere dogodke iz vojnih dni in opomnil tudi na nekaj važnejših dogodkov po letu 45.

Nekaj besed je povedal tudi o današnjih razmerah in menil, „da

smo v zadnjih letih živeli s preveliko žlico.“ „Proizvodnja blaga,“ je poudaril, „je bila premajhna za takšno potrošnjo, zadovoljevanje v tujini pa je tudi že doseglo kritično mejo. Kljub temu pa je odveč mladušje, najboljše zdravilo proti njemu je produktivno delo, rekreativnost in angažiranost na najširši fronti,“ je zaključil Peter Šprajc.

Govoru je sledil krajši kulturni program, v katerem so sodelovali moški pevski zbor Svoboda iz Zalca, recitatorji kulturno-zabavnega društva Golding iz Prebolda, ansambel Vokali in pihalni orkester iz Zagorja.

Irena Jelen



Kjer so nekoč hodili očetje in dedje, stopajo danes njihovi sinovi in vnuki. (Foto J. Krolfič)

110 LET BOJA PROTI RDEČEMU PETELINU

Pisalo se je leto 1873, ko je bila ustanovljena Prostovoljna požarna bramba Predilnice Prebold. Častiljiv jubilej enega najstarejših industrijskih gasilskih društev so v Tekstilni tovarni Prebold obeležili s posvetovanjem o požarni varnosti v tekstilni industriji, s tekmovanjem industrijskih gasilskih enot, s slavnostno sejo IGD in delavskih svetov Tekstilne tovarne ter z gasilsko paradom.

Strokovno posvetovanje o požarni varnosti v tekstilni industriji je potekalo pod strokovnim vodstvom Gasilske zveze Slovenije in Hrvaške, udeležilo pa se ga je okrog dvesto strokovnjakov iz obeh republik. Posvetovanje je zajelo vse postopke preventivne zaščite pred požari v tekstilni industriji,

taktiko gašenja ter uporabo sredstev za gašenje.

Republiškega tekmovanja gasilskih desetih tekstilne industrije, ki je bilo naslednji dan, se je udeležilo štiriinštrideset desetih, ki so se pomerile v štafetnem teku z gašenjem požara z aparatom, v vaji s hidrantom, trodelnem napadu in v vaji z brenčajo. Pri članskih desetih je zmagala desetina Tovarne nogavic Polzela, sledili pa sta ji desetina Dekorativne Ljubljana in Tekstila — Tozd Filc Mengeš. Pri ženskih desetih so prvo mesto osvojile tekmovalke žalskega Juteksa, drugo in tretje mesto pa so zasedle tekmovalke Tovarne volnenih odevi Škofja Loka in skupnih služb Tekstilne tovarne Prebold.

-ij-



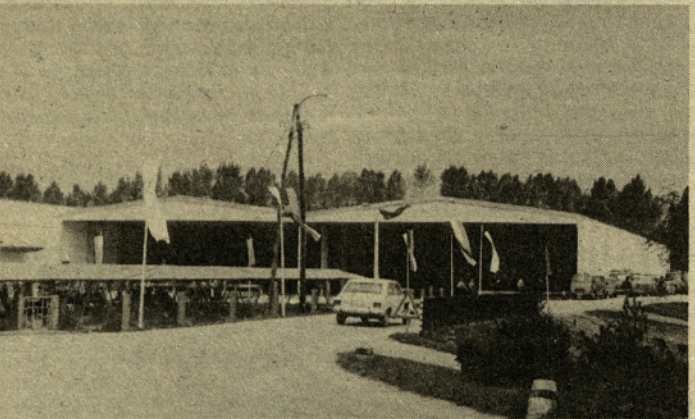
Tekmovanje gasilskih desetih tekstilne industrije

Novo medfazno skladišče z zakloniščem

Takorekoč v rekordnem času 70 dni je ob prejšnjih proizvodnih prostorih zrasel nov objekt medfaznega skladišča. To pa je nova delovna zmagata TT Prebold kot investitorja in Gradisa kot izvajalca del. V TT Prebold so se za gradnjo novega medfaznega skladišča odločili predvsem zato, ker so v prejšnjem postavili nove STB tkalske stroje in je tako nastal problem skladiščenja reprodukcij-

skega materiala. Nov objekt ima 4800 kvad. m površine in bo za za dalj časa zadovoljil potrebe. Praznovanje tovarniškega praznika in 110-letnice gasilskega društva TT Prebold je bilo nedvomno tudi po zaslugi tega objekta še svečanejši, saj pomeni izgradnja tega objekta novo zmago na poti k nadaljnjemu uveljavljanju in gospodarski moči Črne mačke.

D. Naraglav



Nov objekt v času praznovanja tovarniškega praznika

PRAZNIK POLZELE

Zaposleni v Tovarni nogavic na Polzeli praznujejo dan delovne organizacije 9. septembra, v spomin, ko je bil tega dne leta 1950 izvoljen prvi delavski svet. Ob letošnjem prazniku so pripravili vrsto prireditev, zaposleni in drugi gostje pa so se zbrali v parku Šenek. Po pozdravnih besedah predsednika centralnega delavskega sveta Francija Dobovičnika je spregovoril direktor ing. Alojz Došler in poudaril, da je gospodarska situacija zelo težka. Za leto so si postavili zahteven plan. Izdelati morajo 36 milijonov parov nogavic, kar jim z velikim prizadevanjem ciega kolektiva tudi uspeva. Pomembna naloga je tudi, da do konca leta še povečajo izvoz na konvertibilno področje. Do konca leta bodo delali vse proste sobote, režijski

delavci pa se akcije udeležujejo udarniško. Za domači trg naj bi letos napletli še 4 milijone parov nogavic. Po govoru so učenci OŠ Vere Šlander, kvartet Lastovka in ansambel Toneta Vidca pripravili lep program, podelili pa so tudi jubilejne nagrade za 10, 20 in 30-letno delo.

V okviru praznovanja so v graščini Komenda odprli nogavičarski muzej. Levji delež pri tem je imel Stanko Novak. Muzej hrani prve načrte, ki so bili narejeni leta 1926, razstavljenih je tudi mnogo dokumentov iz predvojnega, medvojnega in povojnega časa: stroj, fotografije in izdelki iz posameznih obdobji. Obenem so v razstavnem salonu odprli tudi razstavo Nandeta Lesjaka, samouka iz Prebolda.

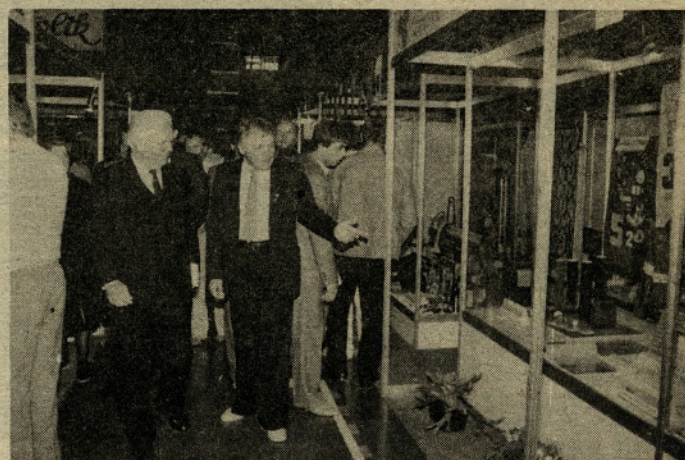
T. TAVČAR



Muzej nogavičarstva v Komendi



Sprejem bavarske obrtne delegacije in župana Münchna



Razstavnih prostorih obrtne zveze Žalec

ZANIMANJE ZA DELO OBRTNEGA ZDRUŽENJA

Naši obrtniki so se uspešno predstavili na 16. mednarodnem obrtnem sejmu v Celju. Obrtno združenje Žalec pa je v času sejma sprejelo vrsto delegacij in poslovnih sodelavcev, s katerimi so izmenjali izkušnje na področju organiziranja in delovanja združenja. Vsi ti obiski pa so hkrati tudi priznanje za delo, ki uvršča žalsko

združenje med najboljše v Sloveniji.

Med vidnejše obiske gotovo sodi obisk delegacije bavarske obrtne zbornice in župana mesta Münchna Helmuta Gittla. Z njimi je tudi vicekonzul v Münchnu Jože Hleb. Visoke goste sta sprejela tudi predsednik skupščine Viljem Petek in predsednik izvršnega sve-

ta Ervin Janežič. V razgovoru je bilo poudarjeno uspešno sodelovanje pri razvoju malega gospodarstva in izražena želja, da bi v prihodnje še tesneje sodelovali.

Obrtno združenje Žalec sta obiskali še delegaciji madžarske zbornice za malo gospodarstvo in delegacija pobratene občine Bačka

Palanka. S slednjo so ugotovili, da bi lahko bilo tesnejše sodelovanje v obojestransko korist. Obrtno združenje Žalec se je torej uspešno predstavilo na sejmju obrti v Celju, za svoje delo so prejeli vrsto priznanj, razširili pa so tudi poslovne stike.

jk

Ključni v rokah stanovalcev

Za mnoge je bil zadnji tork v avgustu dan, kot vsi drugi. Za dvaintrideset družin pa bo tisto sončno dopoldne ostalo nekaj posebnega — dan, ko so pretesne stene svojega doma zamenjali z novim, večjim in lepšim stanovanjem.

DVAINTRIDESET NOVIH STANOVANJ

Prišli so že zdavnaj pred napovedano uro. Nekateri sami, drugi s kar celo družino.

Med dvaintridesetimi stanovanji so tokrat v novem naselju v Žalcu predali ključke devetnajstih solidarnostnih stanovanj, nekaj pa so jih kupile delovne organizacija.

Prostori zaradi zapletenih birokratskih in administrativnih poti ob predaji še niso imeli uporabnega dovoljenja, kar pa Samoupravno stanovanjsko skupnost ni oviralo, da stanovalec ne bi izročila ključev. Pohvale vredno ravnanje, saj je poleg selitve ostalo še nekaj časa za vpis otrok v šolo ali za to, da so starši poiskali varstvo za najmlajše.

LASTNA HIŠA OSTAJA LE PRIJETEN SEN

V prijetno domačih in sodobno urejenih prostorih bo poslej živelo tudi nekaj delavcev šempeterskega Sipa-a, med njimi Mirko in Marica Štekočič.

„Prej smo živeli v tesnem in majhnem enosobnem stanova-

nju,“ pripoveduje Marica, „zato sem zaprosila za večje stanovanje v Sipi-u. Pa ni bilo treba dolgo čakati,“ se nasmeje in že razmišlja o tem, kaj vse bo treba kupiti, kako opremiti kuhinjo in dnevno sobo, pa kam postaviti pisalno mizo za sina Damjana, ki je letos zakoračil v prvi razred.

„Takšni časi so,“ dopolni Marico mož Mirko, zaposlen pri celjskem Izletniku, „da človek ne more veliko misliti na to, da bi si zgradil lastno hišo. Če bi na to računali, bi ostali v prejšnjem stanovanju, tako pa smo rajši prosili za večje stanovanje.“ In ob koncu doda, da je bilo lažje plačati

70.000.— din udeležbe kot pa postaviti lasten dom.

Tako sta pripovedovala in razmišljala. Podobno pa bi najbrž pripovedovali tudi ostali srečneži, ki so tokrat prišli do nekaj kvadratnih metrov prostora, v katerih bodo ustvarili svoj dom.

Irena Jelen



KRUHA JE ZA VSE DOVOLJ, TODA...

in če se prijavi skupnosti v tridesetih dneh po prenehanju delovnega razmerja, seveda brez lastne krivde. Čas prejemanja nadomestila je največ dvajset mesecev, odvisen pa je od delovne dobe. Izjemoma se dalj nadomestilo izplačuje osebam, ki imajo najmanj 15 let delovne dobe in jim ni mogoče zagotoviti ustrezne zaposlitve.

Posebej so zaščitene žene v času nosečnosti, ki prejema denarno nadomestilo vse do preteka porodniške dobe.

Pravica do denarnega nadomestila preneha, če se delavec zaposli ali upokoji, če postane trajno nezmožen za delo, če neopravičeno odkloni zaposlitev ali izobraževanje in če dopolni 65 let starosti.

Pri skupnosti za zaposlovanje v Žalcu beležijo na dan 31. 8. 1983 131 iskalcev zaposlitve, od tega 64 žensk, 64 dejansko nezaposlenih,

60 iskalcev zaposlitve — starih do 26 let, 66 invalidnih in teže zaposljivih oseb, šest se jih izobražuje. Od prijavljenih iskalcev zaposlitve jih je šest prejelo štipendijo iz združenih sredstev, štirje pa kadrovske štipendije.

Denarna nadomestila prejema sedem občanov, medtem ko denarne pomoči trenutno ne prejema nihče. Za denarna nadomestila je skupnost letos izplačala 47 starih milijonov.

Prostih del in nalog v OZD žalske občine je 378 in sicer 123 z nižjo izobrazbo, 128 s poklicno, 36 s srednjo, 58 z višjo in 28 z visoko.

Torej ob ugotovitvi, da je v občini 131 iskalcev zaposlitve in precej več prostih delovnih mest, lahko rečemo, da je kruha za vse dovolj, le za delo je treba prijati.

Do denarne pomoči so opravičeni tisti, ki se po preteku prejemanja denarnega nadomestila niso uspeli zaposliti in nimajo 15 let delovne dobe in izpolnjujejo zahtevane pogoje. Tudi pripravniški, ki so uspešno opravili pripravniško dobo, pa jim prenehalo delovno razmerje, so opravičeni do denarne pomoči v višini ugotovlje-

nih minimalnih življenjskih stroškov (8420,00 din).

V skupnosti namenajo posebno skrb pripravi za zaposlitev, zato da bi se delavci lahko kar najhitreje zaposlili.

„Pravico do zdravstvenega varstva pa pridobijo tisti, ki po končanem šolanju ne dobijo zaposlitve in če so nezaposleni po treh mesecih dela.

In da še odgovorim na zadnje vprašanje. Pravilnik določa, da se morajo nezaposleni vključiti v razne solidarnostne delovne akcije in če se nočejo, izgubijo vse pravice kot nezaposleni. Doslej pa še ni bilo danih pobud za vključitev nezaposlenih v te akcije.“

jk

Izteka se rok za zamenjavo osebnih izkaznic

Občinski sekretariat za notranje zadeve pri občinski skupščini Žalec ugotavlja, da še večina občanov ni zamenjala starih osebnih izkaznic za nove, zakonski rok zamenjave pa bo kmalu potekel. Zato naj se občani, ki imajo še vedno stare osebne izkaznice, čim prej zglase na sedežu občinskega sekretariata za notranje zadeve in osebne izkaznice zamenjajo za nove.

Opozoriti velja, da občani, ki ne bodo zamenjali osebnih izkaznic v predpisanem roku, ne bodo mogli uporabljati starih izkaznic pri postopkih, kjer je njihova predložitve obvezna (dvigu denarja, dokazovanju istovetnosti ipd.). hkrati pa bodo po tem roku kaznovani za prekršek po zakonu o osebni izkaznici in sicer z denarno kaznijo do 500 dinarjev ali z zaporom do 15 dni.



Takole je v objektiv ujel Brodnakovo mamo naš fotograf

(Foto: L. Korber)

Časopisi in šivalni stroj ji krajšajo čas

S časopisom ali knjigo v rokah ponavadi zaloti Brodnakovo mamo domačin ali slučajni sprehajalec ob oknu njene pritlične hiše na Štandrovem trgu; v sosesčini starega Ferralita. Dobrodušen obraz, obkrožen z belimi lasmi in usti, ki so takoj nared za pogovor. Usti, ki se kaj rada razpno v vesel in sproščen smeh.

Cisto slučajno me je pot zanesla v njen dom. S časopisom v rokah jo je ujel v objektiv naš fotograf. Pa je zamikala še mene.

Čprav vstopim čisto nenapovedano, je takoj nared za pogovor. Na mizi pred mano leži cel kup časopisov. Ko jo povprašam, če vse tudi prebere, se nasmeje: „Teško

hodim, pa več sedim in berem.“ Prelista vse, kar ji pride pod roko. „Zdaj sem dobila Savinjski zbornik, pa počasi listam po njem,“ pove. Zraven pa pregleda in prebere še po nekaj časopisov na dan.

Na mizi gleda izpod kopice drugih tudi naš Savinjski občan. Ker je ravno naših pet let, jo pobaram o tem, kaj meni o njem. „Vše mi je, ker piše o naših ljudeh in o dogodkih, ki so nam blizu. Najrajši imam tiste strani, kjer pišete o kmetijstvu, preberem pa tudi vse ostalo,“ pove. In kritično pripomi, da včasih tudi kaj napačno napišemo.

Pogovor se počasi prevesi v čas

njene mladosti. Pred tridesemdesetimi leti ji je stekla zibel. Tu, v Zalcu, kjer še danes živi. Živi sama, pa ji nikdar ni dolgčas, kot pravi. „Prihajajo otroci, tri hčere sva imela z možem, pa vnuki in stari znanci. Kdaj pa kdaj me otroci tudi kam odpeljejo.“ Družbo ji delajo knjige, velikokrat pa sede tudi za šivalni stroj. „Deset let sem imela krojaško obrt,“ razloži, „pa še danes rada kaj zašijem. Sebi ali pa otrokom in vnukom, kar je potrebno.“

Prijeten sogovornik je tale Brodnakova mama, Ana po imenu. Sogovornik, s kakršnim rad pokramlja človek ob vsakem trenutku. Irena Jelen

FRANC IN MARIJA SULER STA SLAVILA ZLATI JUBILEJ

Pred kratkim sta slavila 50-letnico skupnega življenja Franc in Marija Suler iz Kasaz. Nista se odločila za ponovni korak pred matičarjem, vse sta opravila v krogu svojih otrok, vnukov in vnukinj, saj imata te najraje. Ko smo ju obiskali, smo ju zmotili pri vsakodnevnem delu. Marija je pripravljala kosilo, Franc pa se je mudil pri kuncih. Stopili smo v sobo, obogateno s slikami na stenah, v njih je življenje in delo amaterskega slikarja Franca — dobitnika Savinovega priznanja in

Linhartove značke. Portreti, motivi iz narave, slike, ustvarjene po spominu iz sremske fronte, in pregnanci tvorijo le del njegovega likovnega opusa. Vanje je vtikal življenjsko silo in optimizem. Vedrina na obrazu sije iz živega pogleda izpod košatih sivih las 74-letnega Franca, ki si še želi ustvarjati, pa tudi o katalogu razmišlja. Njegov obraz se za hip zresni ob pogledu na slike, ki govore, da je bila njegova mladost v rudarski družini težka, prav tako časi vojne vihre, zadnje leto pa mu je nekaj moči

vzela tudi bolezen. „Pa tudi izseljeni smo bili, konec vojne smo dočakali v Džakovu; očeta so ubili ustaši. Po vojni smo se vrnili domov v Kasaze. Zaposil sem se v keramični tovarni v Libojah kot slikarski kreator in če mi je čas le dopuščal, sem najraje slikal.“ Zopet so se mu zasvetile oči, še posebno ob pogledu na ženo Marijo, ki nas je gostila, da je pogovor še laže stekel o njunem skupnem življenju. „Sedaj se ne bojim več zanjo, 68 let ima, zato tudi nisva potrdila 50-letnice pred matičarjem,“ je hudo-mušno pripomnil Franc, med tem pa polnil pipo. „Zadovoljna sva, da bi nama le zdravje služilo,“ je pristavila Marija in sedla k možu. Sin Franci je med tem že vse pripravil za posnetek. Marija je Francu še uredila košate lase in napravili smo nekaj posnetkov. Franc je stisnil njeno roko in srečen kot pred petdesetimi leti uprl pogled v njeno materinsko obličje, ki je vse življenje bogatilo njun dom. Naj-srečnejša sva, kadar naju obiščejo otroci,“ je glasno razmišljala Marija in napolnila kozarce z domačo kapljico. Nazdravili smo za njun praznik in jima zaželeli še mnogo zdravih in srečnih skupnih let. „Pa pridite še,“ sta nas povabila ob slovesu. jk



Marija in Franc Suler iz Kasaz

Novosti pri prijavah, odjavah in spremembah bivališč

Novi zakon o evidenci nastanitve občanov in o registru prebivalstva, ki je izšel v začetku letošnjega leta, prinaša nekatere novosti, s katerimi želimo seznaniti občane.

Prijava in odjava stalnega bivališča in prijava spremembe naslova stanovanja je obvezna za vse občane. Stalno prebivališče in spremembo naslova je treba prijaviti v **osmih dneh**, stalno prebivališče pa je treba odjaviti, **preden se le-to zapusti**.

Želimo poudariti, da zakon pripisuje poseben pomen delu hišnih svetov ter drugih organov hišne samouprave oziroma stanodajalcev tako, da jih moralno-politično in pravno zavezuje, da morajo preprečevati neupoštevanje teh zakonskih določil. Vsi ti so namreč dolžni napotiti občane, da prijavijo oziroma odjavijo stalno prebivališče, in imajo tudi pravico preveriti, ali so občani to dolžnost izpolnili. Prav tako pa so dolžni pristojnemu organu v

občini sporočiti podatke o osebah, ki kršijo določila tega zakona.

V prostorih, ki so namenjeni za počitek in rekreacijo (počitniške hiše in stanovanja), občanu ni potrebno prijaviti stalnega bivališča, če nima namena v njih stalno prebivati. Mora pa prijaviti in odjaviti začasno bivališče, če se v določenem naselju muči **več kot 15 dni**.

Tisti, ki namerava odpotovati v tujino za stalno ali začasno — za čas, ki je daljši od treh mesecev, mora svoj odhod prijaviti, **preden odpotuje**. Tisti pa, ki se vrne iz tujine za stalno v svoje stalno bivališče, mora vrnitev prijaviti v **treh dneh po vrnitvi**.

Začasno prebivališče je naselje, ki je praviloma izven stalnega prebivališča, v katerem se občan zadržuje ali začasno prebiva.

Občani, ki za plačilo sprejemajo turiste na prenočišča in počitek, morajo prijaviti goste

občinskemu sekretariatu za notranje zadeve ali postaji milice v **12 urah po njihovem prihodu**, gostinske in druge organizacije pa morajo to storiti v **šestih urah**.

Osebe, ki se nastanijo pri občanah, ki za plačilo sprejemajo ljudi na začasno prebivanje ali nastanitev, morajo prijaviti svoje začasno prebivališče v **24 urah po prihodu**, ob odhodu pa odjaviti. Če tega ne storijo, so dolžni stanodajalci take osebe prijaviti oziroma odjaviti v **48 urah**.

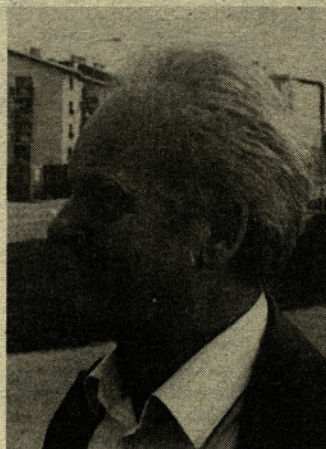
Prijava začasnega prebivališča lahko traja največ **eno leto**, v primeru daljšega začasnega bivanja je potrebno prijavo obnoviti v **osmih dneh** po poteku enoletnega roka, sicer se občana izbriše iz razvida začasnega bivališča.

Sankcije za kršitev določil tega predpisa so povečane. Pristojni pa jih bodo dosledno uresničevali. Za posamezen prekršek je lahko posameznik kazno-

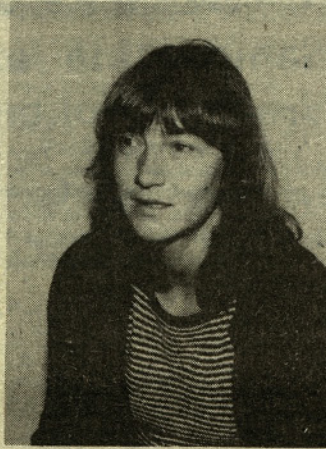
MALA ANKETA

BRALCI O NAŠEM LISTU

Ob našem malem jubileju nas je zanimalo, kako občani ocenjujejo naše glasilo. Zapisali smo njihova mnenja, želje in pripombe, ki jih bomo v prihodnje skušali upoštevati pri oblikovanju vsebine.

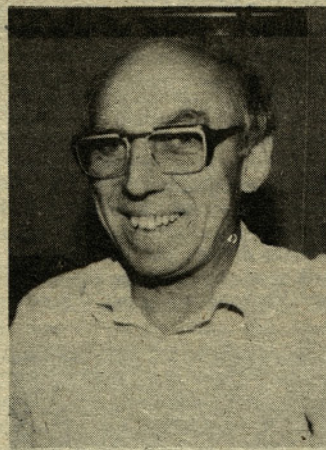


Dominik Vrbič iz Zalca: „Savinjskega občana rad prebiram, saj nas seznanja z dogajanji v občini. Skoda, da izhaja samo enkrat mesečno, občani bi želeli, da bi izhajal vsaj štirinajstrednevno. Tako bi bile informacije aktualnejše. Zapisov o delu Društva prijateljev mladine je premalo, najbrž pa smo za to krivi tudi sami. Tudi varnosti in prometu bi morali namenjati več prostora. Rad preberem reportaže o ljudeh in zapise iz NOB.“



Rosvita Plaskan iz Zalca: „Časopis je z bogato vsebino zanimiv in pester. Vsak lahko najde kaj zanimivega, najraje preberem rubriko „Da ne pozabimo“. Prav je, da nas seznanjate s programom prireditev, zlasti pomembnejših. Pogrešam več informacij s področja zdravstva in šolstva. O sedanjih gospodarskih in družbenih razmerah bi lahko pisali bolj polemično in problemsko. Predlagam, da bi objavili tudi recepte jedil, ki so značilne za Savinjsko dolino.“

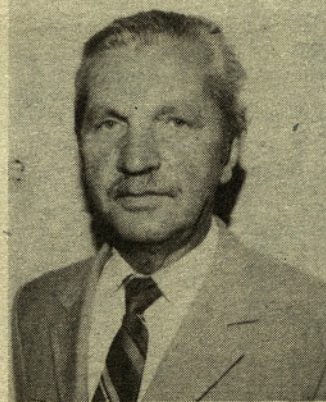
Ivan Brišnik z Vranskega: „Naš časopis z zanimanjem prebiram. Z njim smo pridobili nepogrešljivo informativno sredstvo, ki seže v vsako hišo. Tako smo občani informirani o dogajanjih v občini. Članki so zanimivi, strokovno na ravni, kot si jo želimo. Več kritičnosti ne bi škodilo. Občani smo pripravljani plačati tudi naročnino, če bi s tem omogočili pogostejše izhajanje. Uredništvu



pa želim veliko uspeha tudi v bodoče.“



Slavko Štajner iz Šempetra: „V teh petih letih je Savinjski občan uspešno opravil svoje poslanstvo. Veliko zanimivega najdemo v njem. Čeprav je gospodarskim prizadevanjem namenjeno precej prostora, menim, da bi morali izvoznim prizadevanjem namenjati več pozornosti. Na tem področju problemov ne manjka. Zdrujevanju dela in sredstev ter prestrukturiranju gospodarstva bi morali namenjati več pozornosti.“



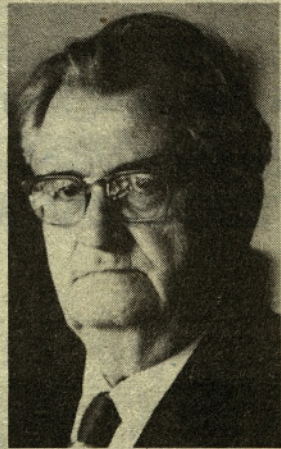
Polde Ribič iz Polzele: „Savinjskega občana rad preberem, konec meseca ga komaj čakam. Še posebej rad preberem reportaže o ljudeh, o življenju in delu krajevnih skupnosti, pa tudi o delu občinskih dejavnikov. V sedanjem času, ko je ogrožen standard delavcev z nizkimi osebnimi dohodki in upokojujencev, bi morali bolj kritično pisati o nekaterih nepravilnostih na področju cen in preskrbe. Bolj odločno bi se morali spoprijeti s problemi neopravičenega bogatenja.“

Jaka Slokan

Nedavno smo se v Braslovčah poslovili od Jake Slokana. Letos se je izteklo njegovih 74 let plodnega, vsestranskega polnega življenja in dela. Pisati o Jaki Slokanu na kratko je težko. Velik in močan, po telesu pravi hrust je bil tudi po značaju krepak, nekaj posebnega, pravi original.

Rojen je bil na kmečki domačiji v vasi Spodnje Gorče pri Braslovčah 3. julija 1909 kot eden izmed deseterice otrok. Kot dijak, je skušal usodo slovenskega študenta v medvojnem času. Le velika nadarjenost mu je pomagala, da si je z inštruiranjem sošolcev ustvarjal pogoje, da se je prebil skozi leta študija. Dokončal je študij prava, diplomiral in kmalu, ko je nastopil službo, ga je okupator izgnal iz domovine. Po vrnitvi leta 1945 se je posvetil novinarstvu, kateremu je ostal zvest vse življenje.

Njegova prva novinarska zaposlitev je bila pri Radiu Ljubljana, nakar je bil štiri leta urednik Hmeljarja, po tistem pa spet novinar radia do upokojitve. Kot radijski poročevalec, zadolžen za kmečka vprašanja, se je kmetijstvu posvetil z vsem srcem. Intenzivno je



spremljal življenje in problematiko kmetov — vse od časov pomanjkanja prvih let po vojni, v obdobju obveznih oddaj, kot novinar je sodeloval v kampanji vključevanja v zadruge, negodoval ob njegovem razsulu in nato še vsa leta, ko je bilo vse, kar je bilo v zvezi s kmetom in njegovimi problemi v naši politiki postranska stvar.

Vedoč, da je pojem Savinjska dolina tudi pojem hmeljarstva, si je silno prizadeval spoznati in odkriti vse, kar je v zvezi s hmeljarstvom. Iskal je vire in dokumente o začetkih hmeljarstva v Savinjski dolini in z leti zbral bogato dokumentacijo. Za 19. kongres E. H. B. (Evropski hmeljarski biro) je pripravil leta 1969 poseben zbornik z bogato vsebino.

Jaka Slokan ni nikoli zatajil svojega kmečkega porekla.

Jaka je bil oster v izražanju, včasih neprizanesljiv, ko je šlo za resnico. Zato se je tudi komu zameril. Nikoli ni bil klečeplazen, njegova hrbenica je bila vedno ravna, bil je mož načel, ki je sovražil licemerstvo in laž. Če je videl, da ima prav, se ni dal omajati, čeprav je zato doživljal udarce. Njegovi novinarski kolegi so ga cenili in spoštovali.

Pogrešali bomo iskrivega sogovornika, polnega domislje, bogatega znanja. Trdno je bil prepričan, da bo napisal še to in ono, naštele je stvari, ki bi jih še rad napisal in obdelal, naravnost dolžnega se je čutil, da to stori, toda ni več utegnil.

Ljubil je svojo slovensko zemljo, ljubil je kmečkega človeka, ljubil je svojo Savinjsko dolino, svojo rodno hišo.

Vsem nam, ki smo ga poznali, je zapustil lep spomin.

Rado Zakonjšek

Taborski kulturni dnevi

Srečanje z našim pesnikom Fritzem

V okviru taborskih kulturnih dnevo je bil zanimiv tudi večer s pesnikom Ervinom Fritzem, sicer preboldskim rojakom. Z izbranimi besedami je o pesniku in o njegovem delu pripovedovala njegova prijateljica iz otroških in dijaških let, sicer učiteljica slovenskega jezika iz Prebolda, Ida Zaveršnik, Zaveršnikova je recitala tudi nekaj njegovih pesmi, sam pa je predstavil nekaj, doslej še neobjavljenih pesmi. Sam pesnik pravi,

prepričani, da je to predvsem rezultat nepremišljenega dela birokratov.

Ervin Fritz nenehno poudarja, da je eden izmed redkih preostalih slovenskih pisateljev, ki se zavestno trudijo in opredeljujejo za socialno usmerjenost svoje literature. Prepričan je tudi, da pri poštem pesniku ne pridejo v upoštevanje nikakršni diktati, pač pa mora pesnik pisati tisto, kar ga zanima in teži. Vse to se odraža tudi v njegovi



da ga najbolj privlači in zanima socialnopolitična problematika, iz vrste njegovih pesmi pa veje skrb za usodo slovenskega naroda. Pri tem ga marsikaj skrbi. V zadnjem času predvsem koncept skupnih programskih jeder v usmerjenem izobraževanju. Na to so slovenski pisatelji in pesniki ostro reagirali,

zadnji pesniški zbirki z naslovom Minevanja, v kateri je objavljena tudi pesem o usodi kmetij v Mariji Reki.

Večer z Ervinom Fritzem je uspel, veseli pa smo, da se ga je udeležilo tudi toliko ljubiteljev tega uspešnega slovenskega pesnika in dramatika.



Manja s svojimi že poslikanimi rečnimi kamni pri delu

Manjine podobe na rečnih kamnih

Šesnajstletna Manja Vadla iz Letuša ima zanimivega konjička: riše in poslikava kamne, ki jih poišče kar v Savinji. Dekle ima spretno roko in z njo in njeno bogato domišljijo na kamnih nastajajo in zaživijo podobe. Ima jih že čedno zbirko in vse so zanimive.

„Manja, kako in kdaj si začela slikati in nasploh, kako da uporablja rečno kamenje?“

„Rada sem risala že v osnovni šoli. Imeli smo dobrega likovnika, ki nas je usmerjal, da smo začeli poslikavati keramične posode in podobne predmete. Ko mi je takih posod zmanjkalo, sem si za snovanje svojih domišljjskih podob izbrala kamen. V Savinji sem našla

dovolj pravih oblik kamnov in tako sem začela.

Slikam zato, ker imam s tem veselje, sproščenost, pa tudi zadoščenost, če mi kaj uspe. Sodelovala sem že v nekaterih likovnih kolonijah in si razširila obzorje. Najraje pa slikam sama, saj tako dajem prosto pot notranjemu hotenju in domišljiji.“

Manja svojih podob na rečnih kamnih še ni razstavila, si pa nekatere to zaslužijo. No, zato je še čas. Sedaj je najvažnejša šola. Slikanja ne bo opustila. Zakaj bi tudi, ko ima z upodabljanjem veselje in uspeh.

T. L.

PO AMERIKI IN MOSKVI TUDI NA POLZELI

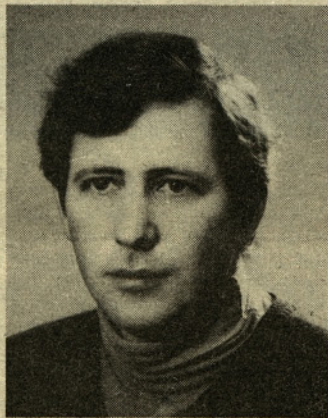
Samostojna razstava Srečka Škoberneta

S ciklom petindvajsetih slik iz sklopa Oblike skozi življenje se bo v teh dneh predstavil Polzelanom Srečko Škoberna, ki slika in živi v Žalcu. Njegovi samostojni razstavi se je tokrat pridružil žalski rojak Jani Rebec.

Srečko je na likovno pot zašel nekako pred desetimi leti, ko je prvič sodeloval na mednarodnem ex-tempore v Piranu. Od leta 72, ko se je pojavil s prvo razstavo, pa do danes, ima za sabo že okrog štirideset razstav doma in v tujini, po delovnih organizacijah in likovnih salonih Beograda, Nemčije, Amerike, Sovjetske Zveze . . .

V več kot desetletni ustvarjalni dobi je ustvaril šest različnih, vendar zaključenih tematskih ciklov: Barve in čas, Življenje skozi prostor, Grafične diagonale, Ciklus, Globus in Atelje, med njegove zadnje pa sodi cikel Oblike skozi življenje, ki obsega petindvajset slik.

Med deli Srečka Škoberneta prevladujejo grafike, v katerih vztraja pri surrealizmu in jih danes izpopolnjuje z delno realističnimi pogledi. V zadnjem ciklu Oblike, skozi življenje je poudarek dan barvam, uporablja pa kombinacijo aluminijastih gravur in emajla.



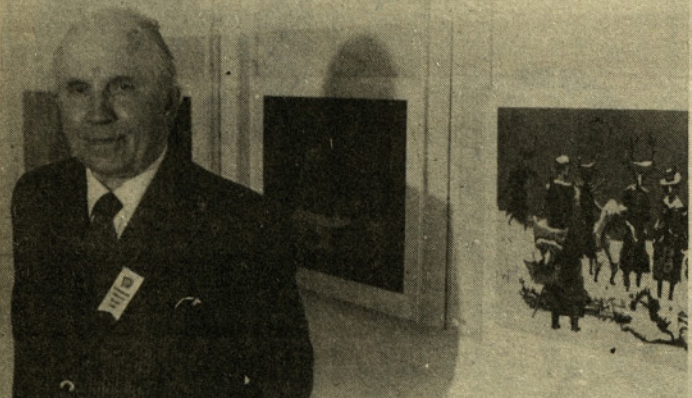
Srečko Škoberna

Za svoje delo je Srečko prejel številna laskava priznanja doma in v tujini. Tokrat se je njegovi samostojni razstavi pridružil žalski rojak Jani Rebec, ki ga za zdaj predvsem zanima grafika.

Razstava v Komendi na Polzeli je prodajnega značaja, avtorja pa sta približno tretjino izkupička prodanih del namenila slušno prizadetim na celjskem območju.

Irena Jelen

MIHELIČEVA RAZSTAVA V SAVINOVEM SALONU



Neprecenljiva vrednost grafik Franceta Miheliča je bila velik prispevek taborskim kulturnim dnevom. V Savinovem razstavnem salonu smo se imeli prvič priložnost srečati se s tem prizanim umetnikom. Ta kulturni dogodek pa je še obogatilo koncertiranje tria Lorenc.



V okviru Taborskih kulturnih dnevo so obiskovalci lahko prisluhnili tudi koncertu delavske godbe iz Trbovelj, ki jo vodi profesor Mihael Gunzek. Prireditev je sodila v okvir izmenjave kulturnih programov med dvema sosednjima občinama.

Premierni program Tedna domačega filma v naših kinodvoranah

Občinska kulturna skupnost se je odločila, da bo ljubiteljem filma omogočila ogled premiernega programa tedna domačega filma v Žalcu, Preboldu, Polzeli, Šempetru in na Vranskem. Tako si bomo lahko ogledali devet filmov, ki jih je zbrala strokovna komisija, ki zatrijuje, da je to izbor najkvalitetnejših filmov letosnjega puljskega festivala. Ogledali pa si bomo lahko tudi slovenski film Strici, za

katerega je med občinstvom veliko zanimanja. Dodajmo še, da se bodo po predvajanju filma obiskovalcem predstavili tudi ustvarjalci filma.

Ogledali si bomo lahko naslednje filme: Trije prispevki k slovenski blaznosti, Eva, Balkan express, Cifra mož, Nekaj vmes, Vonj telesa in Opre roma, Dih in Veselo gostivanje.



Obiskovalci so si z zanimanjem ogledali tudi modno revijo

Festival evergreenov na Vranskem

Turistični delavci Vranskega so se konec avgusta znova izkazali. Tokrat z zanimivo prireditvijo z naslovom Večer evergreenov. Prireditev je bila v idilični okolici grada Podgrad in je privabila kar precej obiskovalcev. Vabilu za nastop na Vranskem so se odzvali Marjana Deržaj, Irena Kohont, Majda Sepe in Lado Leskovar.

Vsak pevec je zapel šest pesmi in mirno lahko zapišemo, da je bil odziv pri poslušalcih dober. Kako tudi ne?! Po dolgih letih je bilo prijetno poslušati stare slovenske večno mlade melodije kot so Zvončki in trobentice, pa Malokdaj se srečava . . . Pevci so predstavili tudi tuje pesmi, ki so nas

navduševale pred leti. Toliko bolj pohvalno je, da so tam stari melodijam poskali tudi mnogi mladi poslušalci oziroma obiskovalci prireditve.

Prihodnje leto nameravajo krog nastopajočih še razširiti ter v prireditve, ki naj bi jo prenašal tudi radio, vnesti še nekaj novosti: od nastopov plesnih parov, do kostumov iz časov, v katerih je bila popularna kakšna melodija. Iznajdljivosti in domiselnosti prizadevnim turističnim delavcem ne manjka, prav tako pa tudi ne dobre volje za delo.

Na svidenje torej na večeru evergreenov ali večno lepih melodij prihodnje leto!

OBČINSKA KULTURNA SKUPNOST
ŽALEC
Odbor za podeljevanje
SAVINOVIH ODLIČIJ

OBJAVLJA

POGOJE ZA PODELITEV SAVINOVIH ODLIČIJ ZA LETO 1983

Občinska kulturna skupnost Žalec bo ob slovenskem kulturnem prazniku — 8. februarju — podelila za vsestransko aktivno delo na področju kulture, za posebne dosežene uspehe na umetniškem, znanstvenokulturnem področju in za življenjsko delo:

- a) Savinove nagrade s plaketo za aktivno delo nad 25 let
- b) Savinove plakete za aktivno delo do 25 let
- c) Savinova priznanja za aktivno delo do 15 let

d) za izjemne umetniške dosežke

Posamezna odličja lahko prejmejo posamezniki, društva, organizacije združenega dela in druge organizacije, ki imajo sedež na območju občine Žalec.

Dobitnike Savinovih odličij lahko predlagajo OZD, društva, organizacije in posamezniki.

Odbor bo sprejemal predloge do 15. decembra 1983.

OBČINSKA KULTURNA SKUPNOST
ŽALEC

Odbor za svobodno menjavo dela in drugih nalog

RAZPISUJE

eno štipeđnjo za študij na šoli za glasbeno in baletno izobraževanje v Mariboru — SMER TROBILA.

Kandidati morajo vložiti prošnjo z dokazilom o vpisu in o premoženjskem stanju 15 dni po objavi v Savinjskem občanu. Odbor bo o odločitvi vse vlagatelje pisno obvestil.

Ukinjen center za usmerjeno izobraževanje v Žalcu

Pred petimi leti je bil v Žalcu ustanovljen Center za usmerjeno izobraževanje, ki je izobraževal učence v poklicni administrativni šoli, poklicni tekstilni šoli in v dislociranih oddelkih kmetijske in kovinske usmeritve. Od leta 1980 do 1983 pa se je v Centru izvajal upravnoadministrativni vzgojni program v dislociranem oddelku Ekonomskega šolskega centra Celje. V letu 1983 so učence upravnoadministrativne šole zaključile izobraževanje, s tem pa je Centru prenehal status enovite delovne organizacije.

Z reformo šolstva je v šolskem letu 1981/82 prišlo do vsebinske preusmeritve iz družboslovne v kovinsko predelovalno usmeritev. V mreži šol je Center za usmerjeno izobraževanje naveden kot dislocirani oddelk Tehniške šole Celje z izobraževalno usmeritvijo kovinarstrovnik.

Zaradi ukinitve izvajanja upravno-administrativnega vzgojnega

programa ter zmanjšanege vpisa v oddelke kovinsko predelovalne usmeritve, Center za usmerjeno izobraževanje nima več pogojev za nadaljnji obstoj, zato je občinska skupščina na svoji seji 21. septembra sprejela odlok, da Centru preneha status enovite delovne organizacije; dejavnost, pravice in obveznosti pa se prenesejo na Delavsko univerzo Žalec.

Tako se bodo v okviru Delavske univerze Žalec, v dislociranih oddelkih tehniške šole Celje, izobraževali učenci v izobraževalni usmeritvi kovinarstrovnik. V šolskem letu 1983/84 se bo v Žalcu v dislociranih oddelkih izobraževalo 248 učencev in sicer: v prvem letniku 61 učencev in srednjem in 23 v skrajšanem programu, v drugem letniku 60 učencev in srednjem in 28 v skrajšanem programu, v tretjem letniku pa 76 učencev in srednjem programu.

E. G.

GLEDALIŠKI ABONMA

„Svetovna klasika, romantika, tragedija, komedija, satira, groteska, noviteta . . . Za vsakega nekaj! Gledališče — kraj odprte konfrontacije, kjer se lomijo kopja, kjer zgodovina spregovori o našem času, kjer naš čas piše zgodovino . . . Zvestoba gledališču — zvestoba živi, odprti besedi, resnici, človečnosti . . .“

V teh mislih sta nakazani vsebina in namen letošnjega

abonmajskega programa Slovenskega ljudskega gledališča iz Celja. Celoten abonmajske program je zelo skrbno izbran, posebej pa velja omeniti gostovanje mariborske drame z delom Toneta Partljiča Moj ata, socialistični kulak. Tudi letos bomo imeli abonma ob ponedeljkih, karte pa že lahko nabavite na kulturni skupnosti (do konca septembra).

jk



Kondi Pižorn, Franci Ogris (vodja), Franc Ožir, Alojz Gorjanc in Stanko Novak komaj dobro leto prepevajo skupaj v kvintetu Lastovka, pa jim poslušalci že radi prisluhnejo.

PIONIRSKI KOTIČEK • PIONIRSKI KOTIČEK

Razstavljenih 150 pionirskih grafik



Slavnostni govornik Janez Meglič

Predstavnike osnovnih šol, ki sodelujejo na prvem bienalu pionirske grafike v Žalcu, je na otvoritveni slovesnosti pozdravil predsednik občinske konference SZDL Janez Meglič. Vsem šolam in posameznikom se je zahvalil za sodelovanje, nagradjenem pa izrekel priznanje. Častni predsednik bienala akademski slikar in grafik France Mihelič je v nagovoru dejal:

»Prizadevni organizatorji so nam tudi tokrat omogočili izmenjavo izkušenj in tako na novo prispevali svoj delež k nadaljnemu uveljavljanju pionirske grafike. S to razstavo se nadaljuje kontinuiteta srečanj v slovenskem kulturnem prostoru. V njej so vsaj delno ovrednotena prizadevanja in uspehi likovnih

pedagogov in učencev. Tako kot prejšnja srečanja, naj bi tudi to pokazalo, kje je mesto pionirske grafike v likovni umetnosti.

V tem trenutku le stežka vrednotimo grafično razstavišče Žalec. Želja je, da bi postal slovenski center, kar tudi lahko postane. Zato pa bo potrebna podpora družbenih dejavnikov, ki je bila tudi doslej zelo pomembna. In če bo takšna podpora tudi v bodoče, potem so želje uresničljive.«

Bogat kulturni program so pripravili učenci osnovne šole Peter Šprajc Jur Žalec, gostje pa so si ogledali nekatere znamenitosti kraja.

Razstavo si je možno ogledati v avli osnovne šole.



RUBRIKA MLADIH • RUBRIKA MLADIH

Tudi mladi v bitko za učvrstitev gospodarstva

Kako so delali mladi in kakšne bodo njihove usmeritve v prihodnje – o tem bodo razpravljali mladinci na svoji programsko-volilni konferenci v začetku oktobra.

Po 11. kongresu v Novem mestu so mladinske organizacije naletele na precejšnjo nezainteresiranost za delo, na kar je vplivalo tudi slabšanje družbenoekonomskega položaja delavcev in padanje življenjskega standarda.

Na žalski občinski konferenci ZSMS kljub temu ugotavljajo napredek in uspehe na določenih področjih, zlasti v informativni in idejnopolitični dejavnosti, na kulturnem področju in v kmetijstvu, kjer je bilo po šestih letih spet organizirano občinsko tekmovanje Mladi in kmetijstvo.

Še vedno pa je vse premalo narejenega v zvezi z mladinskim prostovoljnim delom, kajti vsako leto je težje dobiti mlade, bodisi za lokalne, bodisi za zvezne delovne akcije. Na občinski konferenci tudi menijo, da bo treba v bodoče oživiti delo klubov OZN. Danes deluje v občini sedem klubov, pre malo pa je zanimanja mladih za delo in obstoj klubov v delovnih skupnostih.

Ob pregledu dela in aktivnosti hkrati tudi ugotavljajo, da je samo delo organov občinske konference vse preveč slonelo na posameznikih, da so pre malo uveljavljali osebno odgovornost in da nekatere organizacijske spremembe niso prinesle zaželenih rezultatov.

Da bi odpravili dosedanje pomanjkljivosti, nameravajo v prihodnje vso pozornost posvetiti uveljavljanju frontne in množične organizacije mladih. Okrepiti bo potrebno delo vseh osnovnih organizacij – seveda ob upoštevanju njihovih specifičnosti in mesta, kjer delujejo. Uresničiti in iz papirja v življenje bo treba prenesti tudi večjo odprtost ZSMS do vseh problemov in težav protislovnega družbenega razvoja, posebej na tistih točkah, kjer se ta razvoj kaže v problemih in razmerah, v katerih živi mlada generacija.

Ena največjih nalog, ki čakajo mlade v prihodnje, pa je bitka za ekonomsko učvrstitev našega gospodarstva. V vseh okoljih mladinskega organiziranja bo po mnenju mladih potrebno v čim krajšem času z ostalimi družbenopolitičnimi organizacijami pripraviti lastne stabilizacijske programe, ki jih bodo morali tudi dosledno uresničevati.

-ij-

GORA OLJKA

Pouk obrambe in zaščite

Na Gori Oljki je pred dnevi potekal pouk obrambe in zaščite za tiste mladinke in mladince, ki ne obiskujejo šol srednjega usmerjenega izobraževanja. Pouk, ki je potekal po posebnem učnem programu, je trajal petnajst dni, udeležilo pa se ga je osemindeset mladih.

V petnajstih dneh so se mladi usposobili v različnih vojaških opravilih, osnovni namen pouka pa

je bil, da se praktično usposobijo za oboroženi boj. Precej pozornosti so namenili pri tokratnem izobraževanju sistemu splošnega ljudskega odpora in družbene samozaščite ter aktualni družbenoekonomski problematiki občine. Poleg tega naj bi takšna oblika izobraževanja pripomogla k njihovem vključevanju v enote teritorialne obrambe, narodne in

civilne zaščite, pa tudi k družbenopolitičnemu delu v njihovem okolju.

Mladi so po končanem pouku sodelovali tudi v raznih interesnih dejavnostih, bodisi v komisiji za idejnopolitično delo, v mladinskem aktivu ali pa so delovali na informativnem, kulturnem ter športnem področju.



Pa se je pričelo. Šola, učenje, vsakdanje drobne in velike skrbi naših malčkov. V glavah, še polnih misli o soncu in morju, o igri in brezskrbnih poletnih dneh, bo treba najti prostor tudi za takšne in drugačne množice, za male in velike črke, pa domače naloge in cel kup drugih učenosti. (Foto: L. Korber)

DEKLETA—VOJAKINJE

Med dekleti, vojakinjami TO žalske občine, ki smo jih srečali na skupnem izobraževanju, smo petim zastavili vprašanja, kako se počutijo v uniformi in z orožjem v rokah. Takole so odgovorile:

Teodora Škrabe, Latkova vas: „Lepo je tukaj. Predavanja, vaje, družabno življenje, vse je tako razdeljeno, da smo polno zaposle-

ni. Kar prehitro nam bodo minili trije dnevi. Seveda si prizadevam, da bi si kar največ zapomnila.“

Irena Sirše, Prebold: „Kar dobro se počutim v uniformi. Marsikaj smo pridobile že na predvojaški vzgoji. Če bo treba, bom tudi jaz oblekla uniformo in sodelovala v boju. Sicer pa so nam svetel vzgled

naše partizanke, za katere vemo, da so se hrabro bojevale.“

Milena Skornšek, Topovlje: „Program je zanimiv, družabnosti pa tudi ne manjka. Glavno je seveda, da smo zbrane na predavanjih in da aktivno sodelujemo na vajah z orožjem. Kar prehitro nam minevajo dnevi.“

Tk.



Teodora Škrabe



Irena Sirše



Milena Skornšek

Glasbeni festival Žalec 83 uspel

Takšno oceno bi lahko dali letošnjemu festivalu akustične glasbe v Žalcu, ki je trajal tri dni. Še posebno je uspel sobotni dopoldanski nastop pred Namo, ki je privabil lepo število poslušalcev, mladih pa tudi starejših. Tudi večerni nastop je pokazal, da mladim

gre zaupati organizacijo takšnih prireditelj, čeprav ne bi bila odveč tudi pomoč ostalih dejavnikov. Morda je nekatere motilo njihovo obnašanje in način oblačenja, vendar pa po posameznikih ne kaže soditi večine.

Festival akustične glasbe je

uspel, večina izvajalcev je pokazala kvaliteto izvajanja. Prav bi bilo, da bi se organizator OO ZSMS Žalec odločil predvsem za festival akustične glasbe, ki ima v svetu že utrjeno mesto. Za letošnji festival pa so si organizatorji zaslužili vse priznanje.

PISANI BALONČKI KUJEJO VEZI PRIJATELJSTVA

V začetku leta smo objavili vest, da so na drevesu pri podružnični šoli Letuš pristali pisani baloni. Fotografije in pisma otrok letuške šole so objavili v italijanskem lokalnem časopisu. Iz pisem otrok smo več izvedeli o kraju Levica di Terme, ki ima šest

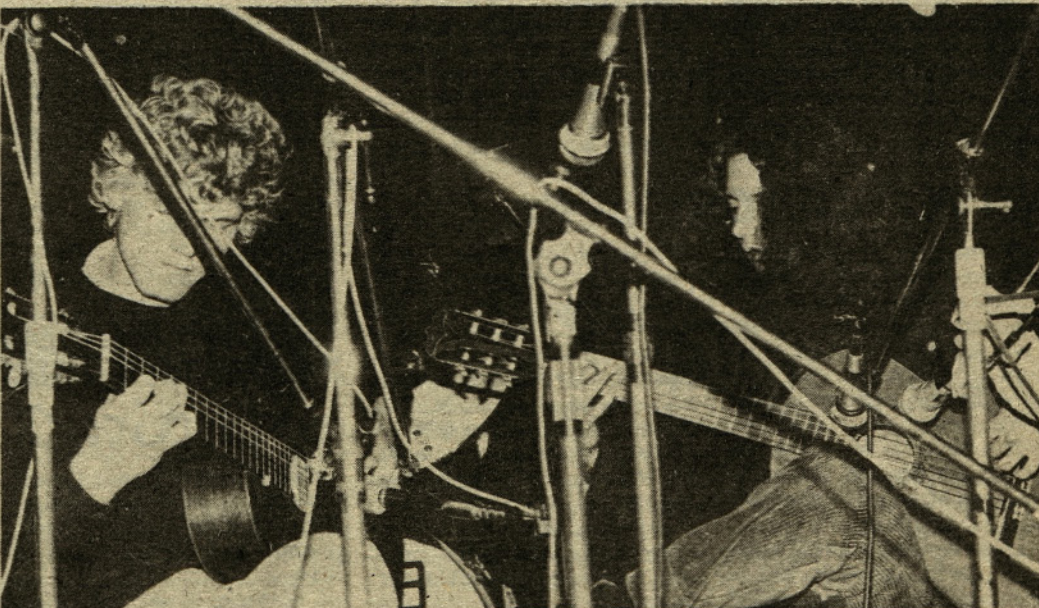
tisoč prebivalcev; njegova glavna dejavnost pa je turizem. Kar 70 hotelov in lepa pokrajina privabi vsako leto veliko turistov z vsega sveta. Le 20 km je do Trente in 150 km do Venezije. Sicer pa je Levico di Terme center zdraviliškega turizma, poseb-

nost je tudi 180.000 m² velik park, kraj pa ima tudi bogato zgodovino.

Pisani balončki, ki jih italijanski otroci vsako leto spuščajo v zrak, so vzpostavili most prijateljstva. Letušani so že prejeli vabilo za obisk, ki so ga bili zelo veseli.



Svet za preventivo, varnost in vzgojo v cestnem prometu je tudi letos v sodelovanju z drugimi dejavniki poskrbel za varno pot otrok v šolo (Foto: Kroflič)



Mirt in Sajko iz Maribora med nastopom

IZ KRAJEVNIH SKUPNOSTI

GRIŽE

KRAJEVNA SKUPNOST NI LE KOMUNALA

»Danes se spominjamo napada na rudnik Zabukovico, ki sta ga v noči od 24. na 25. avgust 1941 izvedli I. Savinjska četa in del Revirske čete,« je na slavnostni seji ob letošnjem krajevnem prazniku uvodoma razložil predsednik skupščine krajevnih skupnosti Griže Franci Ježovnik.

Praznovanje je bilo tokrat skromnejše, saj so krajski Griž pred meseci že organizirali letošnji občinski praznik. Kljub temu pa so pripravili vrsto športnih in kulturnih prireditev. Malo več pozornosti so lahko namenili tudi tistim problemom, ki jih ponavadi puščamo ob strani, kajti »krajevna skupnost ni le komunala, tu je kultura, tu je telesna kultura, tu je množična udeležba na srečanjih in pohodih ob spomenikih NOB,« je menil Franci Ježovnik.

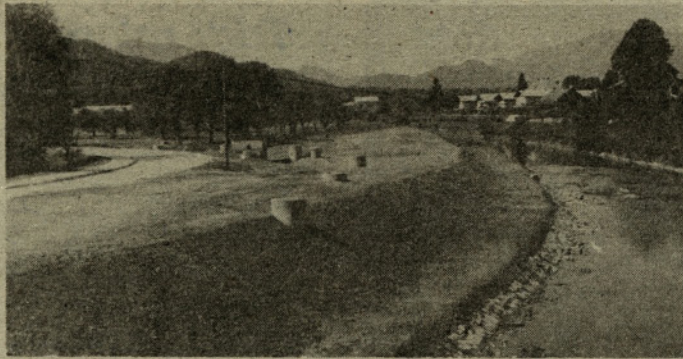
Posebej je izpostavil problem informiranja v krajevni skupnosti. V Grižah obveščajo krajske glasilo Informator, »kjer je priložnost, da spregovorimo o dogaja-

njih naše krajevne skupnosti, predstavimo delo društev in opozorimo na dogodke iz preteklosti. Zato je treba informiranje v krajevnih skupnostih posvetiti še večjo skrb.«

Ocenil je tudi delo društev in menil, da se v njih dela in da so doseženi lepi uspehi. »Bolj kritični pa smo lahko do dela družbenopolitičnih organizacij, kjer zlasti ne moremo oživiti dela mladinske organizacije,« je menil Franci Ježovnik in dodal, da mladina sicer dela v društvi, ni pa »čutili OO ZSMS kot povezovalca, organizatorja in usmerjevalca dela.«

Na slavnostni seji so podelili tudi krajevna priznanja Osvobodilne fronte. Letošnji dobitniki priznanj so: Lovska družina Gozdnik, Franc Petek, Jože Kuder, Ivan Grobelnik, Zvonka Ramšak, Franc Krašovec, Matija Kajtna, Konrad Hlačar, Valerija Gnus, Štefan Poteko in Martin Goršek.

Irena Jelen



Z izgradnjo kolektorja je Bolska zopet čista.

OBNOVA RIBNIKOV SEDAJ V POSPEŠENEM TEMPU

V tem mesecu pospešeno poteka obnova ribnikov v Izviranju pod Zvaigo, ki so nekoč že služili temu namenu, žal pa vrsto let nihče ni mislil na njihovo usposobitev. Zelena luč se je posvetila s ponovno oživitvijo dela Turističnega društva in z zanimanjem, ki ga je pokazala Ribiška družina Šempeter oz. člani ribiške družine, ki živijo v KS Prebold.

S temi ribniki bodo krajski Prebold in okolici ter turisti, katerim postaja Prebold zopet zani-

miv in privlačen, dobili nov rekreacijski prostor. Ribiška družina bo v oba urejena ribnika dala ribe za športni ribolov, kar bo nedvomno še povečalo turistično ponudbo Prebolda, okrog ribnika pa bo urejena tudi sprehajalna steza. Z obnovljenimi ribniki bo dokončno rešeno tudi vprašanje pretoka vode skozi športno rekreacijski gaj in mimo naselja, kar bo prispevalo k lepšemu izgledu prostora pri bazenu.

D. Naraglav

PREBOLD

POMEMBEN PRISPEVEK ZDRUŽENEGA DELA

Praznovanje krajevnega praznika v Preboldu je potekalo v znamenju novih pridobitev in 110-letnice industrijskega gasilnega društva TT Prebold ter športnih in kulturnih prireditev. Novi objekti so rezultat združevanja sredstev organizacij združenega dela v tej krajevni skupnosti.

Kolektor za odvod odpadnih voda z ureditvijo ostale kanalizacije, kilometer asfaltirane ceste od tovarne do Markoviča, urejeno vikend naselje, obnovljena knjižnica, balnišče in tenis igrišče so pridobitve, ki bodo ne samo polepšale kraj, ampak ga tudi obogatila. Izgradnja medfaznega skladišča v tovarni, adaptacija starega vrčca za potrebe krajevnih skupnosti sta v teku, kmalu pa bodo

pričeli z izgradnjo blagovnice in objekta za potrebe SLO in DSZ. Končno bo preko stanovanjske zadruge stekla gradnja prvih stanovanjskih hiš nad tovarno. Po svečani seji skupščine KS, na kateri so podelili priznanja, so odprli dva pomembna objekta.

Skoraj pet let so si krajski zaselka Tešova skupaj z drugimi dejavniki prizadevali posodobiti in asfaltirati 2800-metrski cestni odsek. Končno se jim je velika želja uresničila, saj je 47 domačij dobilo sodebno cestno povezavo. Vsem, ki so jim pomagali, so se iskreno zahvalili. Kljub temu da nekateri posamezniki niso poznali besede solidarnost, je večina vlekla voz napredka. V celjskih mekarnah so postavljali kot pogoj za prevoz mleka urejeno cestno povezavo, kateremu so končno zadostili. Še več. S prostovoljnim delom in tudi prispevki so zgradili objekt za zbiralnico mleka, v katerem bodo tudi prostori za delovanje vsakega sveta. Hmezd bo opremil zbiralnico za 500-litrski odkup

Prebold Anton Ajdič je v svojem govoru na svečani seji opozoril na nerešen problem pitne vode v zgornjem delu Prebolda, na obnovo ceste Latkova vas-Prebold in potrebo po izgradnji kulturnega doma.

Za prispevek k razvoju krajevnih skupnosti so organizacijam, društvom in posameznikom podelili plakete in priznanja.



Srebrno plaketo je prejel Anton Farčnik

OBNOVLJENA KNJIŽNICA

Pogoji preboldske knjižnice za delo so bili nemogoči. Kdor je bil kdaj v knjižnici, je lahko le občudoval Pavlo Mlakarjevo, ki je kljub temu s toliko ljubezni do knjig vztrajala pri delu. Prostor za okrog 8000 knjig je bil odločno premajhen in pravo čudo je, kako je lahko potekala izposoja.

Četrtek, 1. september, pa bo ostal tov. Mlakarjevi in vsem, ki so bili na svečani otvoritvi novih prostorov knjižnice, še dolgo v

spominu. Novi prostori, nove police in lepo urejene zbirke so nudile povsem drugačno podobo, še najbolj med vsemi pa je bila verjetno srečna knjižničarka, saj bo po dolgih letih lahko opravljala svoje delo v takšnih pogojih, kakršne si je dolga leta zamažala želja. Ureditev knjižnice pa je še ena pomembna gesta TT Prebold, ki se trudi, da bi članom kolektivna nudila tudi vse možnosti za kulturno rast.

D. Naraglav

NOVI PROSTORI ZA KS

Letošnji krajevni praznik, ki so ga tokrat praznovali v samem Preboldu, je prinesel vrsto novih pridobitev. Ne nazadnje pa je bila s tem tudi sprožena akcija za obnovo stavbe starega vrčca, ki je po izselitvi leta 1980 ostala prazna. Pomanjkanje sredstev za obnovo je bilo krivo, da se je z obnovo začelo šele letos. Z obnovo bo KS Prebold pridobila nove prostore za svoje delo.

Letos so v celoti uredili notranjost stavbe, prihodnje leto pa bodo uredili še zunanost. Vrednost dosedanjih del znaša 700.000

dinarjev, sredstva je zagotovila v glavnem KS iz tekočih sredstev, nekaj pa je bilo narejenega s samoprispevkom krajanov. S tem, ko se bo KS selila v nove prostore, bo možno sedanje prostore KS uporabiti za novo telefonsko centralo. To pa pomeni boljšo telefonsko povezavo s svetom, kar bo velika pridobitev za preboldsko KS.

V zvezi z obnovo pa velja še povedati, da so dela pri obnovi prevzeli in izvajali obrtniki iz Prebolda.

D. Naraglav

VRANSKO

ASFALTNA CESTA, ZBIRALNICA MLEKA IN VODA

V krajevni skupnosti Vransko so pravkar zaključili praznovanje krajevnega praznika v spomin na prvo frontalno bitko na Čreti. Po svečani seji skupščine KS, na kateri so podelili priznanja, so odprli dva pomembna objekta.

Skoraj pet let so si krajski zaselka Tešova skupaj z drugimi dejavniki prizadevali posodobiti in asfaltirati 2800-metrski cestni odsek. Končno se jim je velika želja uresničila, saj je 47 domačij dobilo sodebno cestno povezavo. Vsem, ki so jim pomagali, so se iskreno zahvalili. Kljub temu da nekateri posamezniki niso poznali besede solidarnost, je večina vlekla voz napredka. V celjskih mekarnah so postavljali kot pogoj za prevoz mleka urejeno cestno povezavo, kateremu so končno zadostili. Še več. S prostovoljnim delom in tudi prispevki so zgradili objekt za zbiralnico mleka, v katerem bodo tudi prostori za delovanje vsakega sveta. Hmezd bo opremil zbiralnico za 500-litrski odkup

mleka dnevno, tako da bodo tudi najbolj oddaljeni kmetje lahko oddajali mleko. S tem se bo prav gotovo povečal interes za prirejo živine in za proizvodnjo mleka, kar je v bitki za hrano še kako pomembno.

Obe pridobitvi sta za zaselke od Tešove do Črete pomembni, hkrati pa skromna oddolžitev za njihov prispevek v NOB.

Omeniti velja še izgradnjo vodovoda do kmetije Jeseničnik nad Orehovcem, ki je bila doslej brez vode, akcija za izgradnjo vodovoda pa je stekla na pobudo krajevnih skupnosti. Krajski so s prostovoljnim delom izkopali jarek, s pomočjo Komunalne interesne skupnosti in Minerve pa so položili cevi in zgradili zajetje. Še vedno pa je kmetija brez cestne povezave in elektrike, zato si krajevni dejavniki prizadevajo, da bi parti-zanski-Jeseničnikovi domačiji pomagali rešiti tudi ta problema.

-jk

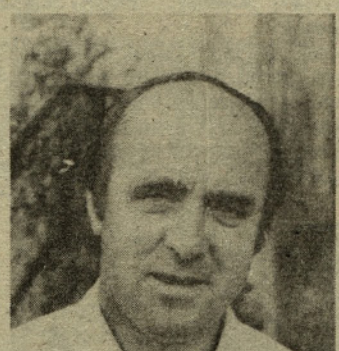
POLZELA

KRAJEVNI PRAZNIK

Krajski Polzele praznujejo krajevni praznik v spomin na 2. oktober leta 1942, ko so bili v Mariboru ustreljeni prvi talci-Polzelani.

O tem, kaj vse pripravljajo za letos, je predsednik sveta KS Polzela Drago Lubej takole pripovedoval: »Prireditve bodo trajale od 24. 9. do 2. oktobra. V teh dneh se bo zvrstilo veliko športnih prireditev, gasilci pa bodo pripravili sektorsko vajo. Novih objektov ne bomo otvarjali, med letom pa smo zgradili tri krajše asfaltirane odseke cest, ker so se izkazali uporabniki teh cest s samoprispevkom. Zbrali so kar polovico sredstev, ostalo pa je dala krajevna skupnost. Veliko časa smo namenili pripravi in izvedbi krajevnega samoprispevka. Sedaj smo že tako daleč, da bomo v začetku oktobra na skupščini krajevnih skupnosti izbrali enega izmed predlaganih načrtov za novo mliško vežo.«

Slavnostna seja skupščine kra-



Drago Lubej

jevnih skupnosti bo 1. oktobra ob 17. uri v gasilskem domu v Ločici, najzaslužnejšim krajanom bodo podelili priznanja, priznanja za urejeno okolje pa bo podelilo tudi hortikulturno društvo Polzela.

T. Tavčar

LIBOJE

UPOKOJENCI PREBERITE

Nekateri upokoenci iz območja krajevnih skupnosti Liboje še doslej niso dvignili vseh obveznic posojila za ceste. Ker bo rok veljavnosti kmalu potekel, naj vsi, ki obveznic še niso dvignili, to store do konca oktobra, sicer

jih bomo namenili za potrebe krajevnih skupnosti. Obveznice lahko dvignete vsak torek od 14. do 16. ure na sedežu KS Liboje, pri dvigu pa je potrebno pokazati odrezek od pokojnine.

KS Liboje

KAKO SMO NEKOČ OBIRALI HMELJ ...

Letošnji pridelek hmelja je v glavnem že obran in pospravljen v skladišča, kjer čaka na odkup. Bera je bila slabša kot prejšnji dve leti, pač zaradi suše, ki je zavrla rast. Hmeljarji so brez težav obrali hmelj z obiralnimi stroji. Ročno obiranje je že redkost in tako o nekdanji živahnosti ni bilo sledu.

Ubrana pesem obiralk

Nekoč je bilo obiranje hmelja vse kaj drugega. Že nekaj dni pred pričetkom obiranja so se skupine obiravk (obiravci so bili v manjšini) kar osipale z vlaka, prihajale pa so tudi z vozovi ali peš in s svojim živzavom preplavile dolino. Starejši hmeljarji še pomnijo, da je v Savinjsko dolino prišlo tudi do dvajset tisoč obiravk, ki so v nekaj tednih obrale hmelj in se z zaslužkom prepevajoč vračale domov.

Albin in Mara Stepišnik iz Trnave se teh časov takole spominjata: »Hmeljarji smo imeli takrat večinoma stalne obiravke, ki so prihajale s tujskega polja, s Haloz,

imeli zvečer dovolj moči, da so se zbirali sredi vasi in zapeli. Največkrat se je takšno srečanje končalo s plesom, saj je imela vsaka večja skupina harmonikarja.

Hmelj pa so sušili v glavnem domači, gospodar in sinovi pa tudi hlapci. Sušilnice so bile takrat bolj preproste kot danes. Albin se spominja, da sta si z očetom delila nočno delo, Albin je delal do polnoči, oče pa poletel do zore.

Plačilo tudi v bonih

Mara še hrani stare zapiske, iz katerih je razvidno, po čem so hmeljarji prodajali hmelj in plačevali obiravke. Leta 1948 so dobili za kilogram hmelja 92 dinarjev, poleg tega pa so dobili še 40 odstotkov bonov za nakup čevljev, tekstila in drugega blaga. Zanimivo je, da so bone prejemali tudi obiravci, vendar so jih lahko »spravili v promet« le v trgovini tistega kraja, v katerem so obirali. To pa ni bilo lahko, zlasti če je bilo veliko obiravcev in obiravk. Stepišnikovi so obrali v letu 1948



Štangarji v Savinjski dolini pred pol stoletja.

pa tudi s hrvaške strani. Pripeljali so jih nekakšni vodje, ki jih je kmet moral posebej plačati.

Kdo bo napolnil več škafov

Hmeljarji so obiravkam preskrbeli prenočišče (največkrat na skupnih ležiščih) in jim dajali dnevno po pet obrokov hrane. Mara se še spomni, kako je dnevno tudi po dvakrat pekla kruh, da je bil vedno svež na mizi. Kmetje so obiravcem kuhali zdravo in dovolj obilno kmečko hrano, le ob nedeljah je bilo tudi meso.

Osnovna mera pri obiranju je bil škaf. Pridne obiravke so v enem dnevu napolnile tudi po 30 škafov, manj spretni pa 20 ali še manj. Pridni so kar dobro zaslužili in odhod domov je vedno spremljalo petje. Vsak gospodar je svoje obiravke zapeljal na velikem lojtrskem vozu na železniško postajo. Vozovnico na delo je plačal gospodar, za nazaj pa so si jo obiravke plačale same.

Kljub obiranju od zore do mraka so mladi obiravci in obiravke

728 kg hmelja, obiravkam pa so plačali 5370 dinarjev. Že leta 1954 pa je znašal pridelek 2270 kg hmelja, ki so ga prodali po 450 din

kg.

Obiravk vse manj, kmetje se opremljajo s stroji

Povojna industrializacija je bila povod, da je veliko kmečkih delavcev odšlo v tovarne. V Savinjsko dolino je prihajalo vse manj obiravcev, čeprav so jih gospodarji (hmeljarji) z raznimi obljubami vabili na delo. Ob vse večjem pomanjkanju delovne sile so se hmeljarji začeli opremljati z obiralnimi stroji in z drugo mehanizacijo. Skoraj v vsakem naselju je vzniknila strojna skupnost, največkrat so se združili po trije kmetje in si nabavili obiralni stroj. To je bila tudi edina rešitev, da so v novih pogojih obdržali hmelj. Nova tehnologija obiranja hmelja je bila seveda grobar stoletnim tradicijam ročnega obiranja in vsega, kar je sodilo zraven.

Lojze Trstenjak

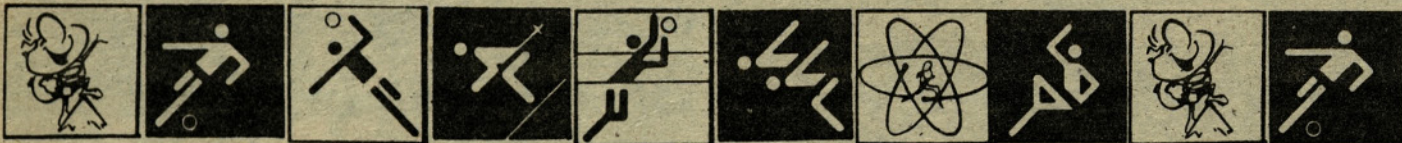


Tudi tale posnetek sodi v preteklost, kaže pa merjenje hmelja na Stepiškovi kmetiji.



Letošnja suša je zmanjšala tudi pridelek krompirja. Ponekod, kot pravijo kmetje, ga je bilo veliko, večinoma pa manj kot tani. Za ozimnico ga bo dovolj. Na sliki: Pri Zidarjevih v Ločici z letošnjim pridelkom krompirja niso zadovoljni.

T. Tavčar



Zvezno priznanje tabornikom

Zveza tabornikov naše občine je pred nekaj tedni prejela zvezno priznanje za ohranjanje tradicij NOB. Ohranjanje revolucionarnih tradicij pa je le ena izmed pisane spletke dejavnosti taborniške organizacije, ki danes v občini šteje preko devetsto članov.

Plaketo je tabornikom podelil Zvezni odbor ZZB NOV Jugoslavije za poseben prispevek k delu in razvoju organizacije ZZB NOV in za uresničevanje njenih zastavljenih ciljev.

Delo žalskih tabornikov je namreč v zadnjih letih močnejše kot kdajkoli namenjeno skrbi za oddaljene spomenike v občini. Lani so organizirali tudi šestindvajset pohodov, ki so bili namenjeni obujanju revolucionarnih dogajanj.

Poleg ohranjanja izročil preteklosti so taborniki v svoj splet dejavnosti vključili tudi občinske in področne mnogoboje, kjer so sodelovali vsi: od najmlajših »murnov« do najstarejših članov.

Svoje sodelovanje in pripravljenost za delo so pokazali tudi na številnih občinskih akcijah, največ dela in priprav pa je zahteval letošnji tabor v Metliki.

Prvič so letos organizirali tri izmene, skupno pa je pod šotorski mi krili med razgibanim belokranj-

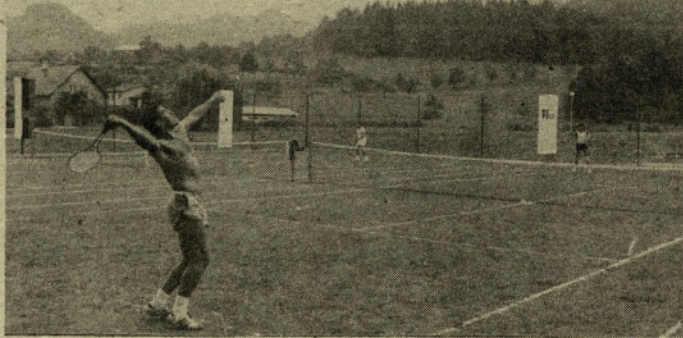
skim hribovjem taborilo 240 otrok iz žalske občine. Med njimi je bilo prvič tudi šest učencev osnovne šole Ljube Mikuš. Letos so tabornikom ponovno priskočile na pomoč delovne organizacije, tokrat Strojna in Sip Šempeter, ki sta zagotovili prevoz opreme.

Med večje aktivnosti sodi tudi udeležba na letošnjem zletu tabornikov Jugoslavije na Sutjeski, kjer je sodelovalo šest tabornikov iz naše občine. Vseh šest se je udeležilo tudi osemdeset kilometrov dolgega pohoda na Sutjesko.

Letos imajo načrtovano še akcijo Ilegalec, ki so jo v manjšem obsegu izvedli že ob občinskem prazniku, ter delovni tabor na Gozdniku, kjer bodo urejali smučišča. Taborniki so se namreč povezali z Lovsko družino Gozdnik Griže. Doslej so že pomagali pri ureditvi koč na Gozdniku, zato pa bodo v času zimskih počitnic imeli na razpolago prostore za zimovanje.

V prihodnje nameravajo v taborniški organizaciji dati še večji poudarek šolanju lastnih kadrov, kjer so doslej že napravili korak naprej. Lani so namreč izšolali dvajset vodnikov, letos pa so njihovo število povečali še za petnajst ter pridobili tudi šest mentorjev.

I. Jelen



Ob prazniku KS in TT Prebold je Prebold zopet bogatejši za novo tenis igrišče, ki sta ga financirali Tekstilna tovarna Prebold in KS Prebold. Vrednost naložbe znaša 700.000 dinarjev. Igrišče je bilo predano namenu 2. septembra, ko je bila prva otvoritvena tekma. Zdaj je igrišče stalno zasedeno, kar dokazuje, da je v Preboldu za to vrst športa in rekreacije precejšnje zanimanje. K temu pa velja dodati, da je igrišče tako urejeno, da se ga bo dalo v zimskih mesecih spremeniti v drsališče. Brez dvoma je to domiselna in pomembna naložba, saj bodo tako tudi ljubitelji drsanja prišli na svoj račun.

D. Naraglav

ODPRTO PRVENSTVO MLADINCEV

Teniška sekcija TVD Partizan Žalec je zadnje dni avgusta pripravila odprto prvenstvo mladincev mesta Žalec. Na njem je sodelovalo 16 igralcev teniških klubov Celja, Ljubljane, Maribora, Medvoda, Rogaske Slatine in Žalca.

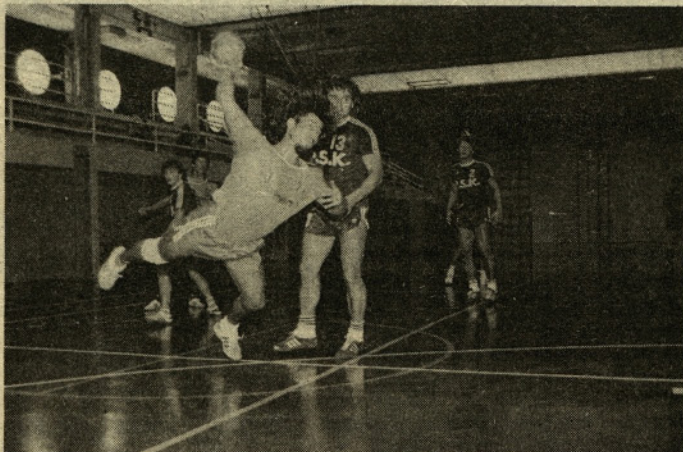
Žmagovalec turnirja je Matej Ravnik (Branik-Gradis) iz Maribora, ki je v finalu premagal Nandija Trupeja (Medvode) z rezultatom 2:1 (6:3, 6:7, 6:1) ter je za zmago prejel pokal v trajno last.

Kolajno in diplome so prejeli prvi trije.

V. C.



TRENTNO PRVI NA LESTVICI



Rokometaši MINERVE so uspešno štartali v novo rokometno sezono slovenske rokometne lige. Pod novim strokovnim vodstvom Stanka Žagarja so prvo tekmo z Rudarjem iz Trbovelj dobili z rezultatom 34:27. V drugem kolu so v Ljubljani s Prulami igrali neodločeno z rezultatom 30:30, v tretjem pa so na domačem terenu premagali Sevnico z rezultatom 34:28. Trenutno torej vodijo na lestvici, kar kaže, da so se na sezono dobro pripravili. Pred začetkom lige so opravili tudi preizkušnjo na mednarodni tekmi proti ekipi P. S. K. iz Celovca, ki jo vodi Niko Markovič. Posnetek je s te tekme.

Tekst: V. C., foto: L. K.

LIGA MALEGA NOGOMETA

Vse kaže, da ima mali nogomet v Žalcu vedno več ljubiteljev. Zato so pri TVD Partizan Žalec organizirali ligo malega nogometa, v kateri bodo tekmovali izključno ekipe KS Žalec. Tekmovanje se bo odvijalo po dvokrožnem sistemu - vsak z vsakim.

Liga že poteka in trenutno tekmuje v njej dvanajst ekip, zaradi vse večjega zanimanja pa kaže, da bodo naslednje leto ustanovili še II. in III. ligo.

Kljub temu da so tekmovalna namenjena zgolj rekreaciji, so sestavili poseben liga odbor, ki ga sestavljajo predstavniki vseh

ekip. Tekmovanja pa spremlja tudi tričlanska tekmovalna komisija, ki hkrati opravlja tudi naloge disciplinske komisije; sestavljajo pa jo: Jože Skok, Franc Gorišek in Gregor Čukl.

Po dveh kolih vodijo na lestvici ekipe Flaminga, Manchester in Rekreacije s po štirimi točkami, sledijo Partizan Žalec in Borut s po tremi točkami, Ferralit in Sokoli s po dvema točkama, Juteks in Gradnja imata po eno točko, brez točke pa so še Sušil de Brasil, Postaja milice in Cozmos.

V. C.

Organiziranost planinstva v naši občini

V naši občini deluje šest planinskih društev in sicer: Polzela, ki šteje 530 članov, Prebold z 918 člani, Tabor S 160 člani, Vransko s 350 člani, Zabukovica s 1508 člani in Žalec s 351 člani. Skupaj je vključenih v vsa društva 3817 članov, kar pomeni 10,3 odstotka prebivalcev, s čemer se naša občina uvršča na deseto mesto v republiškem merilu. V celjski regiji ji sledi Laško na

dvanajstem mestu, Titovo Velenje na šestnajstem mestu, šele na 27. mestu je Celje.

Planinska društva naše občine so vključena v Meddruštveni odbor Savinjska, ki je v lanskem letu prednjačil v organizaciji planinskih šol v Sloveniji, saj jih je pripravil sedem, obiskovalo pa jih je 198 slušateljev.



Ljubljanska banka
Splošna banka Celje

PO TREH LETIH SE VLOGA PODVOJI

Obresti za vezane hranilne vloge, ki veljajo od prvega januarja letos dalje, so prav gotovo tiste, ki najbolj vplivajo ne samo na rast privarčevanih sredstev delovnih ljudi in občanov, marveč tudi na njihovo vzavo. Vse več varčevalcev se namreč odloča za vezavo svojih hranilnih vlog. Razumljivo, saj so obrestne stopnje za vezane vloge neprimerno višje od onih, ki veljajo za prihranke na vpogled.

Tako se nenamensko vezana vloga nad tri leta v tem času z obrestni vred že podvoji, po petih letih pa več kot potroji.

Od prvega januarja letos dalje veljajo pri Ljubljanski banki Splošni banki Celje naslednje obrestne mere za nenamensko vezane dinarske hranilne vloge:

nad 1 leto - 18%
nad 2 leti - 23%
nad 3 leta - 28%

Sicer pa pogledjmo na tabeli, kaj se dogaja z vlogo 50.000 dinarjev, če je samo na vpogled, se pravi, da veljajo zanjo 7,5% obresti, oziroma, če jo vezemo na več let:

	7,5%	18%	23%	28%
po 1 letu	53.750,00	59.000,00	61.500,00	64.000,00
po 2 letih	57.781,25	69.620,00	75.645,00	81.920,00
po 3 letih	62.114,85	82.151,60	93.043,35	104.857,60
po 4 letih	66.773,45	96.938,90	114.443,30	134.217,70
po 5 letih	71.781,45	114.387,90	140.765,25	171.798,65

Primer je zgovoren, najbolj pa seveda številke, ki pravzaprav ne potrebujejo komentarja. Navzlic temu so vam v enotah Ljubljanske banke Splošne banke Celje vsak čas na voljo za odgovor na kakršno koli vprašanje.



ZARJA

DO ZARJA PETROVČE
Komisija za delovna razmerja -
TOZD Lesna industrija Petrovče

OBJAVA

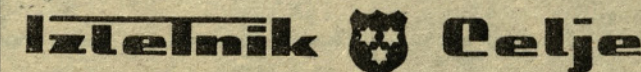
prosta dela in naloge:
- več KV mizarjev
- več PK mizarjev

Pogoj: poklicna šola lesarske smeri z najmanj dveletno prakso ali priučen mizar

Nagrajevanje in OD po pravilniku o razporejanju čistega dohodka in delitvi sredstev za OD, nadomestilih OD in drugih osebnih prejemkih delavcev TOZD.

Rok za prijavo je osem dni na naslov:
DO Zarja Petrovče, 63301 Petrovče

O izbiri bomo kandidate obvestili v 30 dneh po končanem sprejemanju prijav.



TOZD TURISTIČNA AGENCIJA
POSLOVALNICA ŽALEC

VABI

na zanimive izlete po domovini:
- SUTJESKA - 3 dni (30. 9. do 2. 10. 1983) - 4.750,00 din po osebi
- SIROGOJNO - obisk pri pletiljah - ZLATIBOR - 3 dni (7. 10. do 9. 10. 1983) - 4.300 din po osebi.

Letovanje na morju je lahko zelo prijetno tudi v jesenskih mesecih, zato vas vabimo, da se ogledate po programe. Cene polnega penziona na dan že od 390,00 din dalje.

Imate radi planine, mir in sveži zrak? Vabimo vas na jesen v BOHINJU.

- Bohinj - cene že od 3.230,00 din za 7-dnevni paket
- Vogel - cene že od 3.150,00 din za 7-dnevni paket
Odhaj v zdravilišča ni samo za bolne ljudi; pripravili smo sedem- ali desetdnevne pakete v Šmarjeških Toplicah in sicer že od 5.170,00 din.

ODLOČITE SE - NE BO VAM ŽAL! VAŠA AGENCIJA
IZLETNIK ŽALEC

FOTO TONICA

Šlandrov trg 2
ŽALEC
sporoča svojim strankam, da posluje NON-STOP in sicer:
ponedeljek: od 8. do 18. ure
torek: od 8. do 16. ure
sreda: od 8. do 18. ure
četrtak: od 8. do 16. ure
petek: od 8. do 16. ure
sobota: od 8. do 13. ure

in se še naprej priporoča

KARATEISTI VABIJO

Pretekli mesec so se člani karate sekcije TVD Partizan Žalec udeležili poletnega seminarja na Dobrni. Poleg novega znanja in izkušnje so ob zaključku seminarja preizkusili svoje moči v tekmovalni zvezi s pokal Dobrne. Največji uspeh je dosegel mladi Branko Cimperman, ki je v absolutni kategoriji kat osvojil prvo mesto. Uspešen je bil tudi Zofo Dedič s četrtem mestom v borbah zeleno-

modre kategorije. Na seminarju je kot član mojstrskega kolegija, ki je seminar vodil, sodeloval tudi Silvo Marič iz Žalca.

Po teh poletnih pridobitvah in preizkušnji bodo v jesenskem času pričeli v karate sekciji z rednimi vadbami, pripravili pa bodo tudi tečaj za začetnike. Zato vabijo mladinke in mladince ter pionirje da se jim pridružijo.

PRIPRAVE NA ODPRAVO SO V POLNEM TEKU

Konec minulega meseca so preboldski jamarji organizirali na Dobrovljah enega svojih raziskovalnih taborov. Le-ta je bil organiziran z namenom, da čimprej in čim boljše opravijo naloge, ki izhajajo iz njihove obveze do Občinske raziskovalne skupnosti oziroma izvedbe letošnje raziskovalne naloge ORS »Raziskava kraških jam«. V nalogi delujejo namreč preboldski jamarji kot izvajalci. Poleg tega pa je bil ta raziskovalni tabor tudi priložnost za preverjanje sposobnosti posameznih članov odprave, ki naj bi prihodnje leto, v mesecu juliju, raziskovali indonezijski kras otoka Sumatre. Ob tem velja povedati, da se na to akcijo resno pripravljajo in takorekoč ne mine dan, da ne bi imeli člani odprave s tem v zvezi kakšnega opravka. V prvi polovici leta so veliko časa porabili za delovne akcije v športno-rekreativnem gaju, v poletnih mesecih in tudi sedaj pa so na vrsti koledar-

ji za leto 1984, ki naj bi prinesli pomemben delež k finančni konstrukciji odprave. Po predračunu bo ta veljala okrog 240 milijonov starih dinarjev. Precej sredstev bodo zagotovili sami člani odprave s samoprispevkom, približno toliko naj bi iztržili s koledarji, značkami, nalepkami ... računajo pa tudi na pomoč širše družbene skupnosti, še zlasti pa na razumevanje v lastni občini. Potrebno pa je dodati, da gre za jugoslovansko odpravo, v kateri pa glavno breme organizacije odprave nosijo preboldski jamarji. To je zanje istočasno veliko priznanje in odgovornost. Prav zato tudi upajo, da jih Savinjska dolina ne bo pustila na cedilu in da bodo vsi, ki lahko, tudi prispevali, da bo akcija uspela kot je zamišljena. S tem pa bodo tudi pripomogli k razvoju in uveljavitvi jugoslovanskega jamarstva na mednarodnem speleološkem prizorišču.



Gradnja plezalnega stolpa pri vstopu v športno-rekreativni gaj, ki bo služil jamarjem za vezbanje vrhne tehnike raziskovanja, reševanja in drugih jamarskih manevrov. Stolp pa bo tudi zanimiv turistični objekt.

ŠPORTNE PRIREDITVE V GRIŽAH

Krajevni praznik v Grižah so letos popestrili z vrsto športnih prireditvev. Med drugim so organizirali trim kolesarjenje po krajevni skupnosti Griže, katerega se je udeležilo preko sto kolesarjev.

Krajevni praznik so združili tudi z desetletnico strelske družine Žarko Kveder. V letnem gledališču je tekmovalo šest ekip s sedemindvajsetimi tekmovalci. Najbolje so se odrezali strelci prve ekipe iz Žalca s 542 krogi, sledijo pa domačini (Griže, I.) s 531 krogi. Med posamezniki je prvo mesto

osvojil Darko Turnšek s 186 krogi, drugo pa je s 183 krogi pripadlo Mladenu Melanšku.

V program prireditvev so organizatorji vključili tudi rokometni turnir, na katerem so tekmovali tri ekipe. Prvo mesto so si priborili rokometarji prve ekipe Minerve, drugo veterani Minerve, tretje pa igralci Šempetra.

Poleg tekmovalnj in športnih prireditvev so v Grižah organizirali tudi šahovski turnir, na katerem je sodelovalo devet tekmovalcev.

-fj-

DA NE POZABIMO

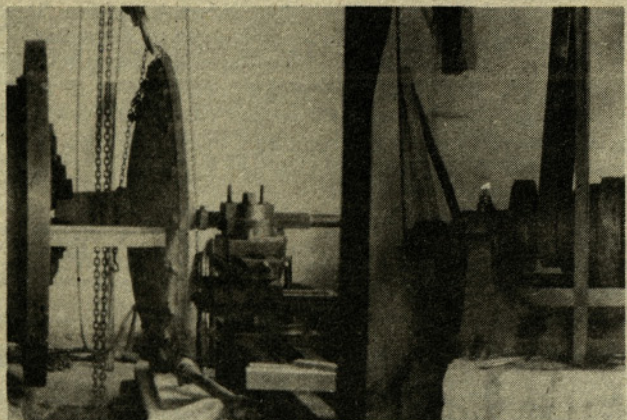
FERRALIT DANES

Med glasili, ki redno izhajajo v organizacijah združenega dela, je tudi mesečnik Ferralit danes.

Ferralit danes skuša svojim bralcem razkriti kar največ zgodovine njihove delovne organizacije, ki se je razvila iz tovarne Lorber. Avgustovska številka objavlja sestavek Še nekaj o delavskem gibanju v tovarni Lorber.

Komisija je uredništvo opozorila na podatke iz knjige Franca Rozmana: »Socialistično delavsko gibanje na slovenskem Štajerskem«, v kateri avtor opisuje stavko leta 1912 v tovarni Lorber. 11. marca tega leta so delavci s stavko zahtevali boljše mezde, že naslednji dan, 12. marca, pa so se delavci vrnili na delo, da bi se lažje dogovorili z lastnikom tovarne. V pogajanjih niso uspeli. Avtor navaja, da je bil vodja delavske delegacije Škrbe odpuščen, da se je štrajk obnovil in da ni znano, kako se je končal.

V uredništvu Ferralit danes so pobrskali po matični knjigi tovarne in po vsej verjetnosti odkrili posledice stavke — odpuste delavcev. Že do prve stavke 11. marca so bili odpuščeni štirje delavci, verjetno zaradi močnega gibanja pred samo



Posnetek stružnice, na kateri je delal, v Lorberjevi tovarni, Franc Leskovšek-Luka. Ferralit je pred leti stružnico prodal nekemu obrtniku iz Tabora.

Foto: Milan Natek

stavko. 14. marca sta bila odpuščena dva delavca (Alojz Marracutti in Franc Zupanč), 16. marca Franc Vaš, 18. marca, dan po razgovoru z lastnikom tovarne, pa še Franc Skrabe, ključavničar. Po vsej verjetnosti gre za isto osebo, kot jo navaja F. Rozman, datuma se ujemata, manjša je le razlika pri zapisanem imenu: Škrbe/Skrabe. Tega dne so bili odpuščeni še štirje kovači in ključavničarji (Anton Fajdiga, Mihael Brdnik, Alojz Ivačič in Emanuel Miškovsky). Iz matične knjige so razbrali do konca aprila še enajst odpustov.

Že 21. marca so začeli v tovarni sprejemati nove delavce, do konca aprila so jih sprejeli 13. Te spremembe so verjetno pripomogle, da se je lastnik znebil razredno zavednih delavcev, saj po znanih podatkih v tovarni ni bilo več stavk vse do 1. septembra 1919. Tega leta je bilo močno stavkovno gibanje po vsej Sloveniji, da bi podprli ideje Rusije in Madžarske ter proti nenadnemu in velikemu padcu kupne moči.

V sestavku so še podatki iz Rozmanove knjige o praznovanju 1. maja v Lorberjevi tovarni. Leta 1907 je imelo prosto vseh 42 delavcev, leta 1908 38 delavcev, enako število pa tudi leta 1919. Toliko torej Ferralit danes o Ferralitu, ki je zrasel iz Lorberjeve tovarne.

F. J.

PO BOSANSKO-HERCEGOVSKIH IN ČRNOGORSKIH PLANINAH

Savinjski MDO organizira letno vsaj en izlet pa naši širši domovini. Organizacijo letošnjega izleta je prevzelo PD Zabukovica, udeležilo pa se ga je 30 planincev.

Najprej so si v Bosni ogledali Jajce ponoči, zjutraj pa čudovit spomenik na Maklenu (1123 m), ki je posvečen bitki na Neretvi. V Jablanci so si ogledali muzej in porušeni most čez Neretvo. S Konjica so se podali v Boračko drago in se povzpeli do planinske kočice Jezerce v masivu Prenja. Kljub slabemu vremenu so odšli na vrh Zelene Glavice (2123 m), naslednje jutro pa so se spustili k Boračkovemu jezeru, od tu pa se odpeljali do Ilidže in nato dalje za Kalinovnik, kjer so pričeli s planinsko transverzalo Sutjeska. Od Orlovačkega jezera so odšli na Zelengoro, mimo Ljubin groba in Lučkih kolob do Hrčavke, pa naprej na Ozren, mimo spomenika, kjer je bil ranjen tovariš Tito, čez Milin klada in groba Save Kovačevića v dolino herojev — v Tjentište. Ogledali so si most v Suhin in se dvignili na Dragoš sedlo

preko pragozda Peručice in nadaljevali do planinske kočice Save Kovačevića. Zjutraj so odšli na Bosanki Maglič (2386 m), se spustili v Mratinje, od tod pa po novi cesti v Dobrido, na Durmitor. Na Bobotovem kuku so si ogledali največje mesto Žabljak ob znanem Črnem jezeru.

S tem so si ogledali dva narodna parka: Sutjesko in Durmitor. Videli so znani most na Tari ter skočili še na Trešnjevik. Taborili so v Štavni, zarana pa odšli na Kom Vasojeviča. Odpeljali so se v Peč in do Visokih dečanov pod Derovico, nazaj čez Mokro planino v Sarajevo, Zenico, Dervento, Slavonki brod, nato pa proti domu.

S tem planinskim izletom so spoznali naše sosednje republike z vrhov, ki so obvezni za jugoslovansko planinsko pot (dva v vsaki republiki eden v pokrajini) in opravili transverzalo Sutjeska. Naslednje leto pa se nameravajo podati še v Makedonijo, Srbijo in čez Fruško goro domov.

B. J.



Bojan Križaj in Tone Fornezzi-Tof kapetana ekipe alpskih smučarjev in zlate selekcije

Tekma leta v Žalcu

Nogometna tekma med smučarsko reprezentanco Jugoslavije in zlato selekcijo Nedeljskega je bila »tekma leta«, saj sta obe ekipi nastopili v najmočnejši sestavi, v športnem centru v Žalcu pa se je zbralo preko 2000 gledalcev. Izkupiček tekme so namenili Zvezi paraplegikov Slovenije. Tekmo je sodil Andrej Šifrer, ki je več pozornosti namenjal gašenju žejne kot sojenju. Tone Fornezzi-Tof se je zaradi njegovega slabega sojenja večkrat razburjal, Šifrer pa mu ni upal pokazati rdečega kartona. Ba je se je bal, da bo Tof prišel na njegov koncert.

Se pred tekmo je Tof napovedoval zanesljivo zmago zlate selekcije, saj je računal, da bodo smučarji tudi tokrat zgrešili vrata. Pa se je uštel. Tomaž Cerkovnik se je znesel nad Tofom s štirimi zadetki in zlata selekcija je le s težavo iztržila remi. Ko smo po tekmi želeli zvedeti od kapetanov Tofa in Križaja, ali je bil izid tekme dogovorjen, sta to odločno zanikala. Verjetno pa je na najučinkovitejšega strelca smučarjev

vplivala prisotnost nežnega spola (ne samo deklet plesne skupine Krik, ampak tudi Andreje Leskovšek!).

Resnično je bila tekma prijeten dogodek za ljubitelje športa, zato so znani športniki oboževalce nagradili z avtogrami. Še posebno pozornost je vzbujal naš smučarski as Bojan Križaj s športno limuzino. Z obiskom so bili zadovoljni tudi organizatorji taborskih kulturnih dnevo, v okviru katerih je bila tekma, saj se je poprečje obiska prireditev precej povečalo. Po tekmi sta obe ekipi sprejela Mišo Bobovnik in Ervin Janežič.

In še sestav ekipe obeh moštev: Zlata selekcija: Tone Fornezzi-Tof, Ivo Daneu, Bogdan Norčič, Štefan Seme, Borut Basin, Brane Oblak, Radoslav Bečejac, Janez Brodnik, Oto Giacomeli, Franek Klemen, Jože Pogačnik in Tone Vogrinec.

Smučarska reprezentanca: Bojan Križaj, Tomaž Cerkovnik, Rok Petrovič, Jože Kuralt, Boris Strel, Jure Franko, Grega Benedik in Tomaž Čizman.



Brane Oblak je nekajkrat pokazal, da je v preigravanju mojster nogometne žoge

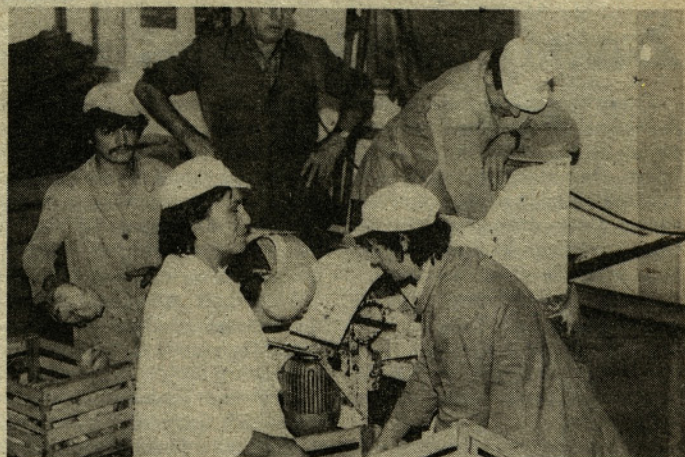
SADEKSOV IZVOZ



»Letošnja letina gozdnih sadežev je zelo slaba, zato bomo težko uresničili izvozne cilje,« so nam povedali v Hmežadovi temeljni organizaciji Sadeks. Kljub temu bodo v Italijo, Nemčijo in Francijo izvozili 10 ton zmrazjenih, 30 ton suhih in 50 ton svežih jurčkov in 30 ton lisičk v slanici. Za kilogram suhih mavrohov iztržijo v Franciji 7000 din, cena jurčkov pa je od 700 do 1500 din za kg. Izvažajo tudi krompir, jabolka, kostanj, zdravilna zelišča, tako da bodo do konca leta izvozili za dobrih pet milijard starih din. Sadeks ima zbiralna mesta gozdnih sadežev po vsej Jugoslaviji, največ jurčkov pa naberejo v sosednjih republikah.

jk, foto: L. Korber

FOTOKRONIKA



Blagovni center Merx Celje ima v Šempetru svojo kisarno zelja in repe. Jože Sketa, ki jo vodi že več kot dvajset let, nam je povedal naslednje: »Do konca meseca bodo zribali in skisali okoli 900 ton zelja in 150 ton repe. Pridelek v Savinjski dolini pa letos ni bil najboljši. Največ smo ga odkupili od Kmetijske zadruge Savinjska dolina, nekaj pa ga bomo dobili tudi iz Hrvaške. Vseh 150 ton repe pa bomo dobili iz Šentjurja pri Celju. Menim, da bo kislega zelja in repe za celjsko, koroško in zasavsko regijo dovolj.« Na sliki: Pri ribanju zelja v šempeterski kisarni

T. Tavčar



Volja in pridne roke lahko pridelajo na koščku zemlje prehrano zase, pa tudi za druge še kaj ostane

(Foto: L. Korber)



Ko bom zrasel, bom tudi jaz oral očetovo zemljo!

(Foto: L. Korber)








Lovci lovske družine GOZDNIK-GRIŽE se poleg svoje osnovne lovske dejavnosti ukvarjajo tudi s športom in sicer tekmujejo v streljanju na glinaste golobe, kot kaže tudi zgornji posnetek.



INDUSTRIJA GRADBENEGA MATERIALA GRADNJA ŽALEC „30 let“

schiedel® troslojni montažni dimnik z gibljivo, kislino odporno, ognjeobstojno, plinotesno šamotno cevjo
PROIZVODNI PROGRAM:

-  enojni dimnik \varnothing 13,5– \varnothing 100 cm
-  enojni dimniki z ventilacijo \varnothing 13,5– \varnothing 100 cm
-  dvojni dimniki \varnothing 16– \varnothing 60 cm
-  dvojni dimniki z ventilacijo \varnothing 18– \varnothing 60 cm
-  kombinirani dimniki \varnothing 13,5, \varnothing 16 in \varnothing 20 cm

